Papæ, à quo sumpsit originem & vigorem; nam & sine Concilio Papa potest legem condere, cap. *cuncta per mundum* 9. *quæst.* 3. & notat glossa in cap *Ad Apostolicæ de re judicata lib.* 6. Innocent. in cap. 2. *de Clericis non residentibus.* Aut materia leg s originatur à Concilio & tunc nomine Concilii lex est edenda; nam in Concilio intereit Papa, ut caput *allegat* cap. *Ofius de elect.* cap. *convenientibus* 1. *quæst.* 7. & cap. *Adrianus* 63. *distinct.* & sequuntur in cap. 1. infrà *de sponf.* Felin. *n.* 4. *versiculo* Et *ideò.* Alex. de Nævo *n.* 13. *versiculo Abbas tamen sic distinguit* & Præpos. num. 5. ubi inquit nota quòd quandò aliquid facit Papa in Sinodo vel Concilio: illud tamen ascribitur Concilio non ipsi Papæ cap. 1. *de pactis.* Quod intellige verum, quandò ad motum Concilii vel suasum Papa unà cum ipso aliquid facit; secùs autem si ipse sit principalis promotor illius determinationis, quia tunc ascribitur Papæ non Concilio, cap. *licèt de elect.* cap. *Adversùs de immunit. Eccles.* junctà suprascriptione. Cæterùm neque hæc posterior distinctio videtur vera & contra eam adduco, textus in cap. *licèt Græcos*, *infrà de Bapt.* ubi Constitutio, ut loquar cum Præposito ubi suprà, facta fuit ad motum vel suasum
38 Concilii, ut patet in verbo, *Sacro suadente Concilio*; & tamen non fuit edita nomine Concilii, sed Papæ cui etiam tribuitur in suprascriptione. Ad idem videtur textus in cap. *Nimis de jurejurando*, ponderando illa verba: Sacri autoritate Concilii prohibemus; nam de natura autoritatis est ut actum præcedat, lege *obligari*, §. *Tutor. ff. de autoritate tutoris.* Bart. in lege *Si quis bona*, §. *Jussum*, *ff. de acquir. hæred.* & in proposito notat Felin. in dicto cap. 1. *num.* 6. verbo *Et adde prædictis de sponsal.* & sic materia ibi videtur fuisse originata à Concilio; & tamen ille Canon in suprascriptione tribuitur Innocentio III. & ejus nomine editus fuit. Præterea contra propositam distinctionem valdè urget hæc consideratio, quòd Constitutiones insertæ in Clementinis, tribuuntur Clementi V. in Concilio Viennensi & septuaginta capita Generalis Concilii ferè omnia tribuuntur Innocentio III. & tamen non est credendum nullam
39 ex tot Constitutionibus habuisse originem ex propositione & motivo Patrum in Concilio. Et vice versâ in primo Concilio ab Apostolis celebrato Hierosolimis anno Christi 34. in domo Mariæ Matris Joannis qui cognominatus est Marcus, ut in locum Judæ proditoris alius subrogaretur & Episcopatum ejus acciperet: de quo Concilio habetur *Act.* 1. & ibi per glossam ordin. & Baron. anno 34. *num.* 236. Exurgens Petrus in medio Fratrum dixit: *Viri Fratres oportet impleri Scripturam quam prædixit Spiritus Sanctus de Juda: qui fuit Dux eorum qui comprehenderunt Jesum &c. Oportet ergò ex his viris qui nobiscum sunt congregati, testem Resurrectionis ejus nobiscum fieri unum ex istis.* Et ita hujusmodi actus originatus fuit à Petro Apostolorum Principe; & tamen determinatio non soli Petro tribuitur, sed universis in Concilio congregatis. Sequitur enim littera. *Et statuerunt duos &c. & orantes dixerunt &c. & dederunt sortes eis &c. & cecidit sors super Mathiam &*
40 *connumeratus est cum undecim Apostolis.* Similiter in tertia Apostolorum Sinodo itidem habita in Jerusalem anno 14. post Mortem & Resurrectionem Christi: quæ fuit plenaria Concilii forma, postmodùm à Summis Pontificibus & Sanctis Patribus observata: *ut tomo primo Concilii, parte primâ, paginâ secundâ.* Petrus tanquam Apostolorum Supremus & Caput, proposuit quæstionem de circumcisione gentibus non imponenda. Legimus enim *Actor.* 15. *Surgens Petrus dixit ad eos: Viri fratres, vos scitis, &c. Nunc ergò quid tentatis, &c. Sed per gratiam Domini Jesu Christi credimus salvari, quemadmodum & illi. Tacuit autem omnis multitudo conjentiens Petro*, & paulò post, respondit Jacobus dicens: *Viri fratres, audite me &c. Propter quod ego judico, non inquietari eos qui ex Gentibus convertuntur ad Deum, sed scribere ad eos ut abstineant se à contaminationibus simulacrorum & fornicatione & suffocatis & sanguine.* Tandem sequitur determinatio his verbis: *Placuit Apostolis & Senioribus, cum omni Ecclesia*, & sic decretum sumpsit originem ex propositione Petri & nihilominùs fuit editum nomine totius Con-
41 cilii. Dicendum est igitur non esse habendam rationem à quo materia legis fuerit originata, sed cùm Summus Pontifex præsidet Concilio, ita demùm decreta edenda esse no-
42 mine Concilii, circumscripto nunc effectu, de quo dicam in *c.* 1. *infra de judic.* si Pontifex in hoc consentiat. Hac enim ratione factum est, ut multæ Constitutiones à Concilio fuerint denominatæ, quia Romani Pontifices ad imitationem B. Petri quandoque ex humilitate consenserunt, ut gesta quæ sibi tribuenda essent, adscriberentur Concilio. Et ita
43 procedit text. in *cap. fin.* 2. *quæst.* 1. ibi: *Decernente nobiscum sancta Sinodo*, ponderando dictionem, *cum*, cujus natura est conjungere per modum accessorii, non autem per modum principalis dispositionis, *l. Si cui fundus*, *ff. De fund. instruct.* Geminian. *cons.* 32. Pro *examinatione col. ult. sub. num.* 11. *vers. Quo autem ad concessionem.* Bart. in *leg* 3. *in fin. cod. Ubi pend. appell.* & eodem modo intelligi debent alia jura initio allegata, quæ inscribuntur, *ex Concilio, &c.* Sed extra hunc casum consensum Papæ, cùm factum Petri ejus Successoribus non intulerit præjudicium: ut in hac specie inquit Præpos. in *cap. Canones num.* 48. 15. *dist.* Constitutiones sive originatæ à Papa, sive à Concilio indistinctè tribuendæ sunt Papæ & ejus nomine edi debent, ut probant jura pro hac parte allegata: cujus asser 44
tionis multiplex etiam est ratio. Primò enim Concilia omnia universalia congregantur & autoritatem accipiunt à Romano Pontifice, *cap. Significasti, de elect. c. Benè quidem*, 96. *distinct. c. Nec licet*, *cap. Multis & per tot.* 17. *dist.* Abb. post Joan. Andr. in *cap. Super quibusdam*, *num.* 3. *de verborum significat.* S. Thom. *in* 1. *part. qu.* 36. *art.* 2. *ad* 45
2. & *in* 2. 2. *qu.* 1. *art.* 10. Ergò ipsi Summo Pontifici Constitutiones sunt adscribendæ, quia denominatio sumitur à tribuente autoritatem, non à condente, *c. Apostolicæ de præb. lib.* 6. *c. Cùm aliquibus*, & ibi Archid. Joan. Monach. Joan. Andr. & alii notant *de rescr. eod. lib. l.* 1. *ante med.* §. *Se neque*, *cod. de veter. jur. enucl.* & in proposito tradit Felinus in *cap.* 1. *num.* 4. *vers. Undè denominatio*, *de Sponf.* Actus enim tribuitur primæ causæ, *c. Litteris*, *de rescript.* 46
l. Item eorum, §. *Si Decuriones*, *ff. Quod cujus universi. nom.* Bart. in *l. Unum ex familia*, §. *Si rem de leg.* 2. & à primordio tituli posterior formatur eventus, *leg.* 1. *cod. de* 47
imponend. lucrat. descript. lib. 10. Anchar. *cons.* 4. *in princ.* Secundò Concilia omnia œcumenica & eorum Canones à Summo Pontifice Confirmantur, *d. c. Significasti*, *de elect. d. c. Multis & c. Concilia* 17. *distin.* & patet ex sexta actione Concilii Calcedonensis ubi dicitur. *In omnibus Sinodis Apocrisiarii Apostolici decretas sententias, propter summam autoritatem ejusdem Apostoli & Sedis confirmabant; quia aliter nullum robur habebant*: Undè Patres Concilii Nicæni, quod fuit primum œcumenicum in Ecclesia celebratum, *c. Canones*, *& c. Sicut* 15. *distin.* humiliter petierunt ut omnia sua gesta ac definita confirmarentur à beato Silvestro, ut constat ex litteris Patrum & decreto confirmationis *tom.* 1. *part.* 1. *Concil. pag.* 284. Idemque cum Leone Papa observarunt Patres Concilii Calcedonensis, quorum epistola seu relatio itidem refertur *tom.* 2. *Concil. part.* 1. *pagina* 353. *col.* 2. epistola autem & confirmatio Leonis paulò post *pag.* 369. *col.* 1. & plura alia exempla congerit Turrecrem. *in Summa*, quam edidit contra adversarios Ecclesiæ & principatûs Petri Apostoli, *lib.* 2. *cap.* 100. ut idemmet refert in *cap. Sancta Romana num.* 4. 15. *distinct.* ubi etiam post Divum Thomam *loco citato* idipsum multis rationibus comprobat. Et novissimè his temporibus Patres Concilii Tridentini eodem modo petierunt & obtinuerunt confirmationem à Pio IV. ut in decreto de fine Concilii & confirmatione pretenda à Serenissimo, *sess.* 25. & in Bulla ejusdem Pii IV. quæ incipit, *Benedictus Deus.* Denominatio autem fieri debet à Superiore confirmante, *c.* 48
Si eum de præb. lib. 6. Ad quod facit quod scripsit Bald. in *leg. Ex placito*, *in* 3. *col. cod. de rerum permutat.* dùm ait statuta Spoletana confirmata per Papam dicit statuta Papalia, quod dixit etiam Rota coram Gregorio XV. *decis.* 267. *num.* 6. & coram Cardinale Cavalerio *decis.* 433. *num.* 3. 49
non Spoletana. Item facit quod notat gloss. *in* §. *fin. instit. de tutel.* ubi Tutor datus à Patre filio emancipato si confirmatur à Prætore dicitur dativus, non testamentarius. Et quod notat gloss. *fin. in c. Ex frequentibus*, *de institut.* ubi decidit excommunicationem latam ab Archiepiscopo & confirmatam à Papa censeri Papalem quoad absolutionem & in terminis Concilii generalis tradit Felin. alia cumulans in *d. c.* 1. *sub. num.* 4 *vers. Sed mirum videri potest*, *de sponf.* 50
Tertiò Romanus Pontifex est supra Concilium, ut fuit sæpiùs definitum, videlicet ab Innocent. in *c. Nemo judicabit*, à Simmacho in *c. aliorum*, ab Anthero in *cap. subditorum*, à Gelasio in *c. cuncta per mundum*, 9. *quæst.* 2. Bonifacio Martire in *cap. Si Papa*, 40 *dist.* & apertius à Pio II. in Constitutione quæ incipit, *In minoribus agentes*, *edita* 6. *Kalendas Maii* 1463. *in Bullar. tom. pag.* 322. & est constans Theologorum & Canonistarum sententia, ut scripsi latissimè in *cap. Significasti*, *supra*, *de electione*, quam pluribus tuentur Petrus de Monte, Episcopus Brixiensis *in sua Monarchia*, *seu tractatu de potestate Papæ in rubr. de Concilii præeminentia*, *à numero* 6. *vers. His ita expeditis*, *ingrediendum illud mare magnum*, sanctus Antonius *in* 2. *parte suæ Summæ titul.* 2. *c.* 11. Andreas Barbat. in Clemen. *Ne Romani de electione*, *ubi è numer.* 31. *usque ad numerum* 86. pro superioritate Papæ in Concilium adducit octuaginta septem argumenta, Turrecrem in *d. cap. Si Papa*, 40. *distinct.* & *in Summa de Eccles. lib.* 2. *per tot.* Præpos. *in Summa* 15. *dist. à num.* 2. *usque ad num.* 76. & plenius Cardinal. Jacobat. *de Concil. lib* 10. *art* 7. *n.* 72. *& seq.* Ergò à Pontifice Maximo tanquam majori & dig- 51
niori Constitutiones in Concilio editæ principaliter denominari debent, Bald. in *leg. Rogasti num.* 4. per illum text. *ff. Si cert. petat*, Felin, *in proœm. Decret. inver. Gregorius*, *in princ.* & in terminis Constitutionum Conciliarium idem Felin. in *dict. cap.* 1. *sub. num.* 4. *de sponf.* Quemadmodum & 52
in ordine scripturæ Papa præferri debet Concilio, *c. Ego Eerengarius*, ibi, *Dominus & Venerabilis Papa Nicolaus & hæc Sancta Sinodus*, *de Conjecr. distinct.* 1. Quartò & ulti-
53 mò Summus Pontifex in Concilio potest constitutiones facere etiam sine Concilio, text. est in *c. Ad Apostolicas de re judic. lib.* 6. & in *c. cuncta per mundum* 9. *q.* 3. Abb. *hic in ult. no-*
54 *tab.* Etiam in materia dogmatum, *c. Rogamus*, *c. Quotiens*, 24. *q.* 1. *num.* 13. Præpos. in *c. sicut*, *in fin.* 15. *distinct.* & probat sanctus Thomas in *quæstionibus suis de Christo*, *q.* 4. *art.* 10. *& in* 2. 2. *q.* 1. *art.* 10. At è converso existentes in
55 Concilio non possunt aliquid statuere sine autoritate Papæ, ut docet S. Thom. *in opusc. contra impugnantes Religionem* quem refert & sequitur Card. Turrecrem in *Summa de Eccles. q.* 56. & Felin. in *cap.* 1. *num.* 6. *vers. & adde prædictis*, *de sponf.* Undè gloss. 1. in *d. c. ad Apostolicæ*, singulariter ait: notat quod in suprascriptione dicitur, *sacro præsente Conci-*
56 *lio ad memoriam sempiternam.* Quod dicit de Concilio potius est ad honestatem, quàm ad necessitatem: nam sine sententiâ Concilii sententia Papæ sufficeret contra Imperatorem & quem- 46
cumque aliium *c. aliàs* 15. *q.* 6. ubi non dicitur quòd in Concilio
57 facta fuerit depositio. Ipse enim habet plenitudinem potestatis *c. Decreto* 2. *q.* 6. ubi, *Ut in parte sint & c. Ad honorem, de usu pal.* & paulò post. Papa non subjicitur Canonibus, nec ab eis autoritatem habet, sed è contra *c. si significasti*, *de elect. & infr. in eadem glos.* super verbis inscriptionis, *sacro præsente Concilio*, sic legitur, *Præsente*, non dicit approbante, sicut in *c. Sacro de sent. excomm.* forsan ex causa ne crederet aliquis sine approbatione Concilii depositionem Imperatoris fieri non posse. Undè infra dicit, *Nos itaque cum fratribus nostris & sancto Concilio deliberatione præhibita*, quam glossam ad litteram referunt & sequuntur ibi Joann. Andr. *num.* 5. *vers. in gloss.* 1. Gemin. *col.* 3. *vers. in ea gloss.* ibi, *præsente*, Idem ante eos adnotavit ibid. Joann. Mon. *num.* 3. *ubi nota* inquit, *quòd Papa sententiam suam non suppositi correctioni vel emendationi Concilii & requisita Concilii non est necessitatis*, *sed solemnitatis tantùm*, *quia Papa sine Concilio posset procedere ad sententiam*, *cum habeat plenitudinem potestatis*, *c. cum ex eo de pœnit. & remiss. & Papa dat robur Concilii*, *non è contra* & sequitur totidem verbis Franc. *num.* 3. *in* 5. *not*, & propterea in discordia inter Papam & Concilium prævalet sententia Papæ, gloss. in *c. In istis*, *in ver. Judicent*, 4. *dist.* gloss. 1. in *c. Quodcunque* 24. *quæst.* 1. Joan. Andr. in *c. significasti*, *num.* 9. *de elect.* & ibi etiam Abb. *num.* 3. *vers. Et per ista*, Felin. *hic num.* 1. & in *cap.* 1. *num.* 14. *in* 3. *ampliat. de const.* igitur cum Papa præsit Concilio, Consti-
59 tutiones edendæ sunt nomine Papæ, quia denominatio fieri debet ab eo, qui producit effectum, ut inquit Bald. in *l.* 1. *num.* 6. *Cod. de testam. tutel.* & à potentiori juxta tex. in *l. Quæritur*, *ff. De stat. homin.* ubi id notant. Bart. Bald. & 60
reliqui Interpretes.

Et confirmatur, nam Metropolitanus in Concilio Provinciali non potest Constitutiones facere absque concilio & consensu Episcoporum Suffraganeorum, ut patet in *c. Ne Episcopi*, *de tempor. ordin.* ubi in fine in materia consecrationis dicitur Metrapolitanum debere consentire majori parti suo-
61 rum suffraganeorum & communis opinio est eo casu discrepantibus Metropolitano & Episcopis comprovincialibus, adeundum esse Superiorem. Ita post Hugon. concludunt gloss. Archid. Gemin. Turrecrem & Præpos. in *c.* 1. 65. *dist. in v.*
62 *contradicant.* Habent enim Suffraganei votum decisivum & sunt conjudices. Et propterea Metropolitanus debet cum consilio & assensu Suffraganeorum, seu majoris partis pronun-
63 ciare, ut generaliter docet Hothen. in *cap.* 1. *ad fin. de libel. oblat.* & Metropolitanum sine consensu Episcoporum Provincialium nihil posse statuere, neque agere quod pertineat ad dispositionem & communia negotia provinciæ, neque è converso Episcopos comprovinciales sine Metropolitani consensu & votis discrepantibus neutri sententiæ ad hærendum nec Metropolitani, nec Suffraganeorum, sed absolutè in quocumque casu ad Sedem Apostolicam referendum esse, formaliter dicunt in *c. per singulas*, 9. *q.* 3. Archid. Gemin. Turrecr. & Bellam. & idem Archid. in *cap. fin.* 63. *dist.* Quin imò Barbat. *de Concil. lib.* 6. *art.* 2. *vers. Nondò facit*, amplius affirmat prævalere sententiam provincialis Concilii sententiæ Archiepiscopi & in hanc opinionem audita relatione S. Congregationis Concilii super dubio Archiepiscopi Ulixbonensis 64
perpendit Gregorius XIII. *die* 14. *Januarii* 1577. Et tamen constitutiones editæ in Sinodo provinciali non tribuuntur Sinodo sed Archiepiscopo: nam verba ita concipiuntur *Nos Metropolitanus decernimus* ut Greg. animadvertit & in specie in sex Conciliis provincialibus Mediolanensibus à S. Carolo celebratis in principio legitur *Nos Carolus Borromeus* &c. *De concilio & assensu DD. Coepiscoporum nostrorum statuimus* &c. inscriptio autem sic fieri solet: *Constitutiones editæ ab Archiepiscopo N. in Concilio Provinciali* &c. ut vidi observatum in quamplurimis Concilliis à S. Congreg. Concilii recognitis ad præscriptum Constitutionis Sixti V. in institutione ejusdem Congregationis. Ergò si constitutiones provinciales, quæ conflantur & accipiunt esse ex simultaneo consensu Metropolitani & suffraganeorum, sive originatæ fuerint à Sinodo, sive à Metropolitano, non Sinodo, sed Metropolitano tribuuntur; longè magis Constitutiones editæ in Concilio generali, cui Papa præsidet, adscribendæ sunt Papæ, cùm hoc casu consensus Concilii non requiratur ad substantiandas Constitutiones, quas, ut dictum est, Summus Pontifex 65
potest condere etiam sine Concilio. Non obstant jura, quæ Abb. allegat pro sua distinctione: nam text. hic, in *cap. Ofius de elect. in c.* 1. *de judic.* & in *cap.* 1. *de sponf.* ex quibus Doctores elicuunt Constitutionum edendam esse nomine totius Concilii, non autem solius Papæ ponderando illa verba, *Sinodus respondit*, *universi dixerunt*, *placuit omnibus Episcopis definivit Sancta Sinodus*, ad rem non pertinent. Et mirum est quod Abb. *hic in ult. notab.* tam liberè dixerit: ultimo nota & tene menti ex verbo, universi quod lex edita in Concilio fit nomine Concilii, & non Papæ tantùm; hic enim nulla fit mentio de Papa qui præsidebat in Concilio, sed de Concilio tantùm. Lapsus est enim hoc loco Abb. & qui eum posteà secuti sunt: nam verè ille Canon desumptus est *ex cap.* 12. Concilii Cartaginensis Primi, cui Romanus Pontifex non interfuit Concilium provinciale celebratum tempore Julii I. deindè confirmatum à Leone IV. ut dixi *supra in princip.* & Concilio Sardicensi ex quo desumptum est *d. cap. Ofius de elect.* Ofius, Archidamus & Philoxenus Julii Papæ nomine præfuerunt, ut habetur in historia ejus Concilii *tom.* 1. *pag.* 423. sed nec Concilio Africano, seu Milevitano, in quo acta fuit causa illius Episcopi QuodvultDei relata in *cap.* 1. *infra de judic.* Præsidet Innocentius Primus, sed omnia illa octo Concilia ab anno 403. usque ad annum 410. ab Episcopis provinciæ Africæ celebrata fuerunt dùm Innocentius in Urbe degeret ad quem etiam quandoque legationes à Concilio fuerunt decretæ, ut ex eod. *tom.* 1. *par.* 1. apparet *pag.* 630. 631. *& 727. c.* 5. Idemque dicendum de Triburiensi Concilio, ex quo desumpta est Decretalis prima de sponf. fuit enim celebratum tempore Formosi Papæ à viginti duobus Episcopis tantùm præsidente Arnulpho Imperatore, ut *tom.* 3. *Concil. par.* 2. *pag.* 120. In Conciliis autem habitis absque præsentia Summi Pontificis extra dubium est Constitutiones edendas esse nomine Concilii, ut dictum est supra *num.* 32. Et eodem modo respondetur ad *c. Convenientibus* 1. *qu.* 7. & ad *c. Adrianus*, 63. *dist.* nam in 7. & 8 Sinodo quarum sunt prædicti Canones Papa non interfuit, Sed illius legati ut legitur in eodemmet *cap. Convenientibus & in c. Adrianus*; undè non mirum si fuerint editi nomine Sinodi.

Postquam hæc scripsissem, reperi propositam distinctionem Abbatis reprobari à Cardin. Jacobat. *de Concilio fol.* 294. *col.* 4. Firmagustan. *in eod. tract. vers. Dispositio* §. *Videndum* & ab aliis quos refert & sequitur Rota *decis.* 123. *n.* 2. *vers. Nec obstat par.* 1. *divers.*

litate. Preterea breviùs responderi potest, quamvis prohibitio Juris non mutet naturas rerum : tamen inducere no-
27 vam speciem in actu peccati, ut in exemplo incestûs de quo supra *num.* 12. Confert quod hic notat glossa nostra *Illicitæ pactionis*, videlicet, Papa Jus de eo, quod non est Jus, *cap. Hoc quippe* 3. *q.* 6. & naturam rei immutare potest, ut *l.* 1. *C. De rei uxor. action.* & ita simoniacum facere quod non erat prius. Consimilis gloss. est in *c. Quanto*, *in ver. Veri Dei*, *de transl. episc* in Extravag. *Execrabilis*, *in ver. Vacare decernimus de præben.*

28 Ad tertium respondet idem Petr. de Palude, & alii, prælallegati negando minorem. Imò enim qui comedit pluries in diebus jejunii non solùm peccat peccato inobedientiæ, sed etiam peccato intemperantiæ, sive gulæ; quia sobrietas attendit medium non solùm pensatis circumstantiis, quæ sæpè occurrunt, sed etiam quæ tunc accidunt, quando agendum est, & sequitur Sot. *lib.* 9. *de just. & jur. q.* 5. *art.* 2. *col.* 6. *vers. Undè ad primum Durandi argumentum*, ubi ait Ecclesiam dum abstinentiam quadragesimalem indicit, jejunium illud constituens in virtute abstinentiæ, & ideò non solùm ille contra obedientiam peccaret, qui jejunium ex contemptu frangeret; verùm & ille contra abstinentiam : qui non ex contemptu, sed præ gula id faceret. Undè eodem modo Ecclesia potest aliquem actum in vitio simoniæ constituere.

29 Ad quartum similiter respondet Paludan. & post eum Turrecrem. & *ubi supra* Præpos. negando minorem. Ajunt enim mendacium jocosum præcepto addito non solùm esse peccatum inobedientiæ, sed etiam linguæ. Aliquando enim est duplex deformitas in peccato, sed una non est nisi alia suppolita. Sicut furr pere rem alienam, in Ecclesia est duplex peccatum, scilicet furti, & sacrilegii, & tamen nisi fuisset furtum, non esset sacrilegium; quia accipere rem sacram in Ecclesia nullum est peccatum. Ita ibi loqui non est peccatum; si sit prohibitum, non solùm est peccatum inobedientiæ, sed etiam linguæ, licet non sit linguæ, nisi præluppolita inobedientia.

30 Secundò principaliter Quæro, An accipere pecuniam pro collatione beneficii sit simoniacum de jure divino, an verò ex Constitutione Ecclesiæ tantùm; & sic an vendere titulum beneficii sit prohibitum, quia simoniacum, an è converso.

Pro solutione tres articuli sunt distinguendi. Primus est quid juris sit in beneficiis, quibus annexa est executio Ordinis, seu potestas Clavium. Secundus quid dicendum in Canonicatibus, & aliis beneficiis simplicibus. Tertius quid in Hospitalibus, quorum executio non concernit divina, sed administrationem temporalitin duntaxat.

31 Quoad primum articulum, communis conclusio est vendere titulum beneficii, cui sit annexa executio Ordinum, seu potestas Clavium, esse in se simoniacum, & jure divino prohibitum. Et ita concludit Abb. in *cap. Extirpandæ*, §. *Qui verò num.* 53. *de præben.* & de communi opinione testantur in *cap.* 1. *de simonia*, Joann. de Anan. *post num.* 7. & Felin. *num.* 2. & Julius Clarus *in tract. crim. in* §. *Simonia*, *num.* 5. *vers. Quæro etiam*, & sequitur Redoan. *in tract. de simonia*, *par.* 1. *cap.* 22. *num.* 8. quidquid contrà scripserit Cardinal. Jacob. *de Concilio lib.* 4.
32 *art.* 4. an in Papam cadat simonia Et in hoc concordes esse tam sacræ Theologiæ professores, quàm Canonum interpretes, affirmat Thomas Campeg. *in d. tractatu*, *An Papa habem simoniæ incurrere possit in princ.* Probatur hæc conclusio, quia per titulum consimilium beneficiorum non tantùm conferuntur bona temporalia; sed etiam executio Ordinis, & Clavium. In ordinatione enim datur potestas Clavium in habitu. Et ita procedit decretum Concilii Tridentini in *cap.* 15. *in princ. sess.* 23. ubi Presbiteri dicuntur in sua ordinatione à peccatis absolvendi potestatem accipere. Sed non in actu. In institutione verò, seu collatione beneficii Curati tribuitur executio illius potestatis. Textus est apertus in *cap. Generaliter*, §. *Ecce sufficienter*, & in *cap. seqq.* 16. *q.* 1. & constat ex *dict. cap.* 15. *in vers. Nisi*
33 *aut Parochiale beneficium*. Hæc autem executio est annexa Sacramento Ordinis. Ergò vendens executionem Ordinis, censetur vendere ipsum Ordinem & donum Dei, ut clarè
34 probatur in *cap.* 1. *q.* 3. Ubi Paschalis Papa. (Si quis objecerit non consecrationes emi, sed res ipsas, quæ ex consecratione proveniunt; penitùs desipere probatur : nam cùm corporalis Ecclesia, aut Episcopus, aut Abbas, aut tale aliquid sine rebus corporalibus, in nullo proficiat; sicut nec anima sine corpore corporaliter vivit : quisquis horum alterum vendit, sine quo nec alterum provenit, neutrum inveniturn derelinquit) ubi gloss. exponit verbo illa, *Episcopus aut Abbas*, id est dignitas Episcopalis & Abbatialis. Et concordat textus in *c. Salvator*, immediatè sequen. Quamobrem dùm quis vendit Ordinis executionem, quæ non provenit sine Ordine, ipsum Ordinem vendere intelligitur. Quod tenet gloss. fin. in *c. Licet de pœnis*, ubi cùm textus damnet abusum quorundam Archidiaconorum, qui à Vicariis pecunias exigebant ut, sibi permitterent in Ecclesia celebrare & sic potestatem Ordinis exequi; glossa inquit hoc erat simoniacum, cùm Ordo sit Sacramentum, cui adhæret executio. Si ergò unum vendunt & reliquum; & allegat præcitata jura, & illam glossam ad hoc reputat singularem Abb. in *d.* §. *Qui verò*, *eod. num.* 53. Item dùm venditurr Ordinis executio, venditur vendi donum Dei, & non Ecclesiæ. Ad hoc, *cap. Verbum de pœnit. distin.* 1. Undè Ordinis executio dicitur Ordinis perfectio in *cap. Qui perfectionem*, 1. *qu.* 1. Sed vendere ipsum 35
Ordinem seu donum Dei proculdubiò est prohibitum, quia simoniacum & damnatum in novo & veteri Testamento ut *cap. Qui studet*, 1. *qu.* 1. & *c. Vendentes*, *cum multis seqq.* 1. *qu.* 3. & patet ex dictis supra *num.* 7. Ergò & vendere Ordinis executionem & consequenter beneficium Curatum, in cujus collatione confertur Ordinis executio. Et hanc conclusionem esse clarum dicit Præpos. in *cap. Latorem*, *num.* 16. 1. *qu.* 1. De curatis, inquit, & dignitatibus clarum est 36
quod vendere talia de se est simoniacum & jure divino prohibitum; & sic est prohibitum quia simoniacum : nam cùm versentur principaliter circa Clavium executionem & Sacramentorum ministrationem, *c. Cùm sit de ætat. & qualitat. cap. Licèt canon. de elect. lib.* 6. *c. Cùm ab Ecclesiarum*, & *c. Si Sacerdos*, *de offic. ordin. c. Cùm contingat*, *de foro competen.* clarum est, quòd collatio talium transfert executionem spiritualium & ad hoc fit collatio. Ergò si vendantur tales collationes, cùm talia beneficia multipliciter habent annexa dona gratiæ Spiritûs sancti, dicetur prohibitum quia simoniacum. Et infrà *num.* 17. *vers. Secundò probatur*, dicit de se simoniacum esse vendere Sacramenta vel principaliter, vel per connexionem, ut in beneficiis curatis, quæ spiritualia dici possunt, quia propter claves Ecclesiæ exercendas sunt instituta & sunt curæ animarum annexa & illud est principale verè, temporalitas est accessoria quasi dos ad Matrimonium.

Sed adversùs prædictam conclusionem Joann. de Anan. in *c.* 1. *num.* 7. *vers. Sed contra*, *de simon.* insurgit duobus 37
fundamentis. Primum est, quia textus in *d. c. Si quis objecerit*, 1. *qu.* 3. procedit in his connexis, quorum unum sine altero stare non potest. At potestas clavium etiam in actu potest esse sine beneficio, ut patet in ordinato ad titulum patrimonii, qui de licentia Parochialis Presbiteri potest à peccatis absolvere, ut in *c. Omnis infrà de pœniten. & remiss.* Et in Prædicatoribus & Minoribus, qui similiter potestatem habent ligandi & solvendi, licet sint ordinati ad titulum paupertatis, ut in Clem. *Dudum de sepult.*

Verum hæc prima ratiocinatio non concludit, quia etsi potestas clavium in actu possit esse sine beneficio curato, ut in exemplis Joan. de Anan. tamen beneficium curatum esse non potest sine potestate clavium. Undè cùm hanc potestatem necessariò habeat annexam & sine illa stare non possit consequens est ut in venditione beneficii parochialis censeatur vendita etiam potestas clavium, juxta textum in *d. c. Si quis objecerit & in cap. sequen.* quod est prohibitum Jure Divino.

Alterum fundamentum est, quia sicut concessio facta ab 38
Episcopo omnis juris; quod habebat in Monasterio pro annua pensione octo denariorum, non est simoniaca, quamvis in illo jure sit connexitas spiritualitatis, & temporalitatis, ut est textus in *c. Constitutus*, *de relig. domib.* quia nimirum pecunia censetur data pro temporali, non pro spirituali ut ibi per Doctores : ita quamvis in collatione beneficii sit connexa executio Ordinis, seu potestas clavium; tamen pecunia non videtur data pro ipsa executione Ordinis, ut res potiùs valeat, quàm pereat. Ita Joan. de Anan. cui adstipulatur Dec. in *c. Ex parte il.* 1 *num.* 27. *de offic. deleg.*

Sed hoc argumento Joan. de Anan. nimis probat, quia concludit ut sicut concessio illius juris facta autoritate Episcopi pro pecunia non fuit simoniaca ita non sit simoniaca collatio beneficii facta pro pecunia Episcopi autoritate; quod tamen est falsum, & contra omnia jura, ut hic & in *c. Si quis Episcop. & c. Quæsitum*, *c. Ex multis*, *& c. Si quis dator*, 1. *q.* 3. cum sexcentis similibus. Ac præterea conclusio Joan. de Anan. est extra terminos præsentis quæstionis, quia hic non quæritur an sit simonia accipere pecuniam pro collatione beneficii curati; hoc enim supponitur tanquam indubitatum; sed quæritur an sit simonia Jure Divino prohibita. Ad quod nihil facit textus in *d. c. Constitutus*. Præterquam quòd ibi pensio non fuit imposita ex pacto, sed liberaliter data ut ibi intelligunt Doctores. Et ita ad illum textum respondet Felin. in *d. c.* 1. *num.* 2. *vers. Sed contra istam conclusionem*, *de simonia* : & Andreas Barbatia relatus à Decio *loc. cit.*

Concludendum est igitur in hoc primo articulo vendere titulum beneficii hujus generis esse prohibitum quia simoniacum, prout de Episcopatibus sunt jura clara in *c. Si quis unque & in c. Reperiuntur.* 1. *qu.* 1.

Quoad secundum articulum, longè major est difficultas : 39
nam

nam plerique ex Canonistis sentire videntur vendere titulum Canonicatûs vel alterius beneficii cui non sit annexa executio Ordinis, sed potestas clavium, non esse simoniam lege divina damnatam, seu constitutione Ecclesiæ duntaxat, & hanc differentiam inter beneficia hanc potestatem annexam habentia, & non habentia constituit Abb. in *cap.* 1. *num.* 6. *de simon. & in d. c. Extirpandæ* §. *Qui verò num.* 53. 55. & 58. *de præben.* Et est communis distinctio ut testantur Joan. de Anan. & Felin. & Clar. *loris supracitatis*, *n.* 31. Nititur autem hæc opinio ferè isdem fundamentis, quæ in sequenti quæstione adducentur ad probandum Papam posse accipere pecuniam pro collatione Canonicatûs vel alterius beneficii simplicis sine labe simoniæ; eadem enim concludunt hoc non esse prohibitum quia simoniacum, sed simoniacum quia prohibitum.

Sed in oppositum adduco quinque textus, qui ni fallor, irrefragabiliter probant accipere vel dare pecuniam pro collatione Canonicatûs vel consimilis beneficii esse lege divina damnatum.

40 Primus textus est in *c. Ex multis* 1. *qu.* 3. qui est Alexandri II. ubi habetur : *Calcedonense Concilium unum ex principalibus similis pœna condemnat eos, qui Ecclesiæ beneficium interventu pecuniæ acquirunt & eos qui sacram manus impositionem, per quam Spiritus Sanctus confertur, mercari dignoscuntur; & utroque casu autoritate inexpugnabili illos à beneficio, ipsos à sacro Ordine jubet expelli. Undè humani generis Redemptor omnes ementes & vendentes de templo ejiciens*
41 *Cathedras vendentium columbas everti, Nummulariorum effudit ex : præcepti sui autoritate denuncians & dicens : Nolite facere Domum Patris mei Domum negotiationis.* Et paulò post subjicit textus : *Sicut per Columbarum vendtores designantur qui sacram manus impositionem vendere conantur; sic per nummularios Ecclesiastici beneficii venditores denotantur, qui Domum Dei, Evangelio teste speluncam latronum faciunt* : & tandem concludit : *Quòd si aliquis drotnorum præceptorum & animarum salutis immemor. præsatum beneficium Ecclesiæ iniqua cupiditate ductus, vendere temerario ausu præsumserit; gradus sui periculo cum subjacere decernimus, & insuper terribili anathematis mucrone professus (nisi restituerit) ab Ecclesia Dei, quam lasit, modis omnibus abscindatur.* Hæc ibi. Pondera diligenter hunc Canonem, quia non restringit se ad beneficia, quibus annexa est potestas clavium sed loquitur de beneficio indefinitè : ibi, *qui Ecclesiæ beneficium.* Et in specie de Canonicatibus & præbendis, ut patet in littera paulò post medium ibi, *Ecclesiæ beneficium*, quod quidam Canonicam vel præbendas vocant. Neque enim
42 tunc temporis Canonicatus, & præbendæ habebant annexum
43 ministerium Altaris; cùm Alex. II. Autor illus Canonis electus fuerit Romanus Pontifex anno Christi 1061. Decretum verò de sacris Ordinibus per Canonicos suscipiendis editum fuerit in Concilio Viennensi post annos ducentos & quinquaginta sub Clem. V. ut in Clem. *ut ii de ætat. & q.* & Hoist. in *c. Extirpandæ*, §. *Qui verò de præb.* desideraverit illud decretum fieri, argum. *cap. Episcopus*, & *cap. Jubemus*, *de consecr. dist.* 1. & *c. Satis evidenter*, 96. *distinct.* ut notat gloss. *in princ.* d. Clem. Ut *ii*, Decretum verò de annexione Sacrorum Ordinum Canonicatibus & portionibus Cathedralium Ecclesiarum, primò editum fuit à Concilio Tridentino in *cap.* 12. *vers. Nominum*, *sess.* 24. ponderando distinctionem, *deinceps*, per quam patet illam fuisse novam
44 Constitutionem, ut notat glossa in Clem. *Ut in ver. Deinceps*, *de regular.* Undè jure veteri Canonici non tenebantur sacros Ordines suscipere, sicut etiam advertit Præpos. in *c. Latorem*, *num.* 17. 1. *qu.* 1. loquitur ergò prædictus Canon de beneficiis non habentibus annexum ministerium altaris, seu clavium, & tamen tripliciter, decidit simoniam in his beneficiis esse prohibitam jure divino. Primò dum juxta definitionem Calcedonensis Concilii dixit pariformiter damnari simoniacos, qui interventu pecuniæ prædicta beneficia acquirunt, & simoniacos, qui sacram manus impositionem, & Spiritum sanctum mercantur, quos jure divino damnari nemo ambigit, ut patet ex dictis supra *num.* 7. Secundò dum decidit hujusmodi venditores sub nomine Nummulariorum damnari in lege Evangelica autoritate præceptorum Christi, ex eo quòd faciant domum Dei speluncam latronum. Tertiò dum disertis verbis, ait, prædictorum beneficiorum venditores, & emptores esse divinorum præceptorum immemores, seu contemptores. Undè hic textus ita ponderatus apertissimè convincit simoniam esse prohibitam lege divina etiam in beneficiis non habentibus annexam Ordinis executionem, seu potestatem clavium. Nec refert quod Præpos. in *cap. Latorem*, *num.* 30. *vers. Nec obstat*, 1. *q.* 1. ut evitet illius dispositionem, dicat locum Evan-
45 gelii alias etiam interpretationes admittere. Quando quidem interpretatio, quam ibi facit Alexander II. est necessaria, cùm princeps Ecclesiæ, & Christi Vicarius possit Evangelium autoritativè exponere, & declarare, *cap. Quotiès*, 24. *q.* 1. *can. Præceptis*, 12. *distinct. cap. Majores*, *de Baptis.* Extravag. *Cùm inter nonnullos*, & in gloss. *in ver. Declaramus*, *de verbor. significat.* Aliæ verò expositiones Doctorum sunt probabiles tantùm, gloss. in *c.* 1. *in ver. Interpretatus de postul. Præl.* dixi latè in *c. Cùm venissent*, *de judic.* Præterea etsi verbis Christi alii quoque sensus tribuantur à contemplativis; tamen fateri oportet quidquid sub latitudine illius prohibitionis includitur, jure Evangelico prohibitum esse sive sit peccatum simoniæ, sive alterius speciei. Ac demum multiplicitas aliarum expositionum non excludit autoritatem interpretationis, quam facit Papa in *d. cap. Ex multis*. Undè semper verum erit lege Evangelica damnari vendentes Ecclesiastica beneficia, cùm in hunc sensum autoritatem illam intelligat Romana Ecclesia. Ad hoc Concilium Tridentinum *sess.* 4. *de edit libror. cap.* 2.

Secundus textus est Urbani II. in *cap. Salvator*, 1. *q.* 46
3. ubi consultus an vendere Ecclesiasticam rem, id est Ecclesiasticum beneficium, ut ibi explicat gloss. *in ver. Ecclesiasticum* : sit simoniacum, ponit determinationem his verbis : *hoc simoniacum esse patenter colligitur ex hoc quòd Beatus Apostolus Petrus dit Simoni : Pecunia tua tecum sit in perditionem, quia existimasti donum Dei pecunia possideri. Donum quippe Dei est Spiritus sanctus, & donum Dei est res ipsi Ecclesiæ oblata. Et si benè animadvertis, Simon Magus, qui ad fidem fictè accessit, non Spiritum sanctum propter Spiritum sanctum, quo ipse erat indignus; sed ideò quantùm in ipso erat emere voluit, ut ex venditione signorum, quæ per eamdem fierent, multis licetam pecuniam lucraretur.* Et paulò infrà : *Quisquis igitur res Ecclesiasticas, (quæ dona Dei sunt, quoniam à Deo fidelibus Deo donantur, quæ ab eodem gratis accipiuntur, & ideò gratis dari debent) propter sua lucra vendit, vel emit; cum eodem Simone donum Dei possideri pecunia existimat, & simoniacus est.* Et inferiùs per rerum Ecclesiasticarum venditores intelligit eos, qui pecunia ordinant, seu instituunt Archipresbiterum, Archidiaconum, Canonicum, Monachum, vel quemlibet Ecclesiastico mancipatum officio. Et autoritate Augustini probat prædictos esse venditores, seu emptores Columbæ, id est Spiritûs sancti. Si igitur qui interventu pecuniæ instituunt Canonicos, & ita vendunt res Ecclesiæ, seu Ecclesiastica beneficia, incurrunt simoniam Simonis, & dona Dei, & Spiritum sanctum vendunt, quis neget eos incurrere simoniam lege divina damnatam?

Tertius textus est in *cap. Si quis dator*, *ead. caus. & qu.* ubi Gregorius : *Si quis dator vel acceptor Dei Ecclesias vel* 47
Ecclesiastica beneficia (quæ præbendas vocant) sub pecuniæ interventu susceperit; sive dando emerit, sive accipiendo vendiderit, à Simonis non excluditur perditione. Concordat *c. Non satis*, *de simonia*, quod est Concilii Turonensis, ubi prohibentur vendi Prioratus & Capellaniæ quælibet Monachorum vel Clericorum. Et in fine subnectitur : *Quisquis contra hoc decretum attentare præsumserit, tam ille qui dederit, quàm ille qui receperit vel consenserit, partem se cum Simone non dubitet habiturum.* Et consimilis textus in *c. seq.* quod est Concilii Lateranensis, ubi damnat consuetudinem recipiendi pecuniam pro Episcopis vel Abbatibus : aut quibuscumque personis Ecclesiasticis ponendis in sedem, vel Presbiteris introducendis in Ecclesiam & concludit, *quisquis contra hoc venire præsumserit portionem cum Giezi se noverit habiturum.* Ergò (ut inquit Turrecrem. in *c. Latorem n.* 9. *vers. Quinto* 1. *quæst.* 1.) nisi talia emere vel vendere fuisset damnatum lege naturali vel Divina in personis Simonis & Giezi : quomodò posset esse verum quod ibi dicitur, nisi vendere vel emere Beneficia Ecclesiastica seu præbendas. esset peccatum ejusdem speciei, scilicet simoniæ cum peccatis eorum? Quòd si unum similium individuorum est lege Divina vel naturali prohibitum : omnia similia pariter sunt prohibita, quia idem de similibus omnibus judicium : ut in cap. *Inter cæteras de rescriptis* & in cap. *Inter corporalia de translatione Episcoporum.* Si autem 48
non sunt ejusdem speciei : quomodò Constitutio Papæ vel Concilii posset efficere, ut qui non peccavit eodem peccato vel eâdem specie peccati cum Giezi vel Simone : debeat cum eis magis portionem habere quàm cum homicidis aut cum eis similem damnationis pœnam incurrere; cùm tamen non similiter cum eis peccaverit? Et tamen dissimilium causarum dissimiles debent esse effectus. Ad hoc caput Legi 16. *quæst.* 1. cap. *Sunt de renunciatione*, cap. *Pervenit de fidejussor.* cap. *Majores*, *versiculo Si ad hoc de baptis.* cap. *cùm non deceat de elect. lib.* 6. *l.* 1. *cod. de furtis*, lege *Inter stipulantem*, *ff. de verborum obligatione.*

Quartus textus est in cap. *Ex diligenti de simonia* ubi præ- 49
tatio homagii & sic rei temporalis seu muneris ab obsequio pro Beneficio Ecclesiastico obtinendo : judicatur simoniaca & dicitur esse contraria Divinis & Humanis Legibus, ubi glossa in verbo *Divinis*, exponit verbum illud *quia* : hoc est contra vetus & novum Testamentum, ut in cap. *Qui studet* 1. *quæst.* 1. ubi de Giezi & Simone. Et quamvis glossa primo loco ibi ponat aliam solutionem : tamen in illa non persistit nec videtur bona solutio, ut ibi dixi *in* 2. *notab.*

132 *Testamenti utriusque autor est Deus.*
133 *Futurum & præteritum non est in Deo.*
133 *Beneficium vendere habenti an æqualiter sit simoniacum.*
135 *Beneficiati tenentur Ordines beneficiis annexos per seipsos exercere.*
139 *Canonistarum opiniones de simonia in beneficiis expenduntur.*
137 *Papa an possit simoniam committere in Hospitalibus & aliis beneficiis, quorum executio concernit temporalia tantum.*
138 *Hospitalia, quæ in titulum conferuntur, verè & propriè sunt beneficia Ecclesiastica.*
139 *Administrationes Hospitalium & officiorum temporalium possunt committi etiam laicis & illas vendere non est simoniacum, nisi quia prohibitum.*
140 *Annatæ an in Curia Romana licitè exigantur & sine labe simoniæ.*
141 *Simoniaci an sint dantes pecuniam Papæ pro collatione beneficii & n. seq. usque in fin.*
142 *Ligari vel absolvi à seipso nemo potest.*
143 *Correlativa in eodem subjecto esse non possunt.*
144 *Episcopus ludens cum subdito non ligatur pœna excommunicationis suo statuto contra ludentes imposita.*
145 *Papa faciens actum prohibitum, super quo potestatem habet dispensandi cum inhabili, censetur tacitè dispensare.*
146 *Correlativorum natura est ut concesso uno censeatur concessum & aliud.*
147 *Dispensare non censetur inferior à Papa faciendo actum suæ Constitutioni contrarium.*

1 Cum *pridem*. Non valet pactum, per quod Ecclesiasticum Beneficium debet pecunia resignari. Hoc dicit : dividitur in duas partes. Prima narrat factum, sub quo continetur processus causæ, partium transactio, ipsius rei probatio, Papalis ordinatio & intercessio. Secunda dat Judices, ibi, *Cæterùm.*

Glossa in *ver. Illicitæ pactionis*, quærit an autoritas Papæ excuset à Simonia & ponit insignem distinctionem, qua utuntur passim Canonistæ in hac materia. Quædam enim, inquit, sunt prohibita quia simoniaca, ut vendere Sacramenta & hujusmodi spiritualia, quæ damnantur in veteri Testamento & Simoniaca sunt in sui natura : & in his non excusat autoritas Papæ. Quædam verò sunt simoniaca quia prohibita, quæ scilicet per Constitutionem Ecclesiæ simoniam inducunt : & in his Papæ autoritas excusat, quia potest in talibus dispensare. In his dictis glossæ implicitè continentur plura dubia. Et quia materia gravissima est & valdè à Doctoribus controversa, eam expediam per sequentes quæstiones.

Prima est, an distinctio glossæ sit in se vera & conveniens.

Secunda est, an accipere pecuniam pro collatione Beneficii sit prohibitum quia simoniacum, an è converso.

Tertia an sit possibile ut Papa involvatur crimine simoniæ.

Quarta in Papa recipiendo annatas in Beneficiorum collationibus simoniam committat.

Quinta & ultima an dantes pecuniam Papæ pro collatione Beneficii sint simoniaci.

Quæro igitur primò juxta ordinem propositum, an supra
2 dicta distinctio, videlicet quædam sunt prohibita quia simoniaca, quædam simoniaca quia prohibita, sit in se vera & sacris Regulis & Canonicis Constitutionibus consentanea.

Petrus Brixensis *in repert. in ver. Simonia*, refert se vi-
3 disse hujusmodi distinctionem improbari à Theologis Parisiensibus, eamque quoad secundum membrum distinctionis : (Nam de primo non est dubium) refellit Thom. Campeg. *in tract. An Papa labem Simoniæ incurrere possit, num.* 2. *tom.* 15. *Tractatuum part.* 2. *fol.* 531. Ubi ait sibi non placere prædictam distinctionem glossatoris quam plures plus nimis faventes, ne dicam adulantes Romano Pontifici, sequuntur. Et illam acriter impugnat Durand. *lib.* 4 *sentent.* 25. *quæst.* 5. nullam admittens simoniam contra jus merè positivum, infra scriptis fundamentis.

Et primò. Circa illud, quod non est in se malum,
4 nisi quia prohibitum, non contingit peccari nisi peccato simplicis inobedientiæ, quia in talibus tota ratio peccati est ex transgressione prohibitionis. Ergò nulla sunt simoniaca nisi ex sui natura sint talia, quia ex prohibitione Juris non possunt esse, nisi in sola inobedientia.

Secundò simonia est venditio rei Spiritualis pro tem-
5 porali ; sed prohibitio Juris naturas rerum non mutat, ut de temporali faciat spirituale, aut è converso. Ergò ubi non est simonia ex natura rei, non potest esse ex prohibitione Juris.

Tertiò id probat exemplo : nam comedere pluries in
6 die non est ex se illicitum, sed tantùm ex prohibitione Juris in diebus jejuniorum : sed qui tunc comedit pluries in die non peccat nisi peccato inobedientiæ. Ergò, &c.

Quartò similiter mentiri jocosè est peccatum veniale : si autem additur præceptum Prælati ne quis mentiatur jocosè, tunc mentiendo non additur mendacio simplici nisi peccatum solius inobedientiæ ; & sic est in omnibus, quia prohibitio hominis, vel Juris non addit nisi inobedientiæ peccatum.

Sed his non obstantibus, non videtur recedendum à proposita distinctione glossæ Bernardi hîc, quam etiam ponit glossa Vincentii, quæ est clavis in materia & quotidiè à Doctoribus allegatur *in c. Ex parte, il primo in v. Dimittere, supra de offic. deleg.* Item glossa Joannis Teutonici *in cap. Salvator in ver. Judicio,* 1. *quæst.* 3. & eam sequuntur Raymun. & Goffred. *in Summis suis.* Innoc. *in cap. Tua nos, in ver. Culpabiles, infra de Simon.* Henric. Boich. *in cap.* 1. *in Princ. Ne Præl. vices suas*, qui perperam ab aliquibus allegatur pro contraria sententia : nam etsi in oppositum recitet verba S. Thomæ ; tamen posteà subdit hanc distinctionem posse sustineri de Jure. Cui etiam adhærent *in cap. fin. de Simon.* Host. *n.* 9. Joannes Andreas in glossa ultima *num.* 7. & alii communiter. Joannes de Anan. *in cap.* 1. *num.* 7. *vers. Et hic concordant opiniones eod. tit.* Felin. *in cap. Ad audientiam, il. secundo, num.* 3. *vers. Quod autem dicta conventio, de rescript.* Alexand. *cons.* 93. *Repetitus num.* 7 *vers. Nec obstat. lib.* 6 ubi Addentes *in ver. Ecclesiæ*, dicunt ita tenere Canonistas omnes, licet excipiant Henric. Boich. & non benè & Abb. *in repetit. cap. Extirpandæ.* §. *Qui vero, num.* 53. *de præben. & in d. cap. Ex parte num.* 5. ubi non improbat distinctionem ipsam, sed exemplum in beneficialibus, ut inferiùs patebit. Sequitur Turrecrem. *in cap. Latorem, num.* 5. & ibi etiam Præposit. *num* 12. *vers. in oppositum,* 1. *quæst.* 1. ubi testantur ita distinguere communiter scribentes in Jure Canonico & famosiores, Silvest. *in ver. Simonia, num.* 4. & ex recentioribus Theologis Sot. *lib.* 9. *de just. & jur. quæst.* 5. *art.* 2. ubi affirmat distinctionem glossæ *in de cap. Ex parte,* solemnem esse Doctoribus Canonici Juris, quin verò & multis Theologis & Greg. Valentia *tom.* 3. *disp.* 6. *q.* 16. *punct.* 5. dicens eamdem distinctionem communiter à Doctoribus Juris & Theologiæ receptam fuisse Allegantur etiam pro hac sententia à Turrecr. *ubi supra.* Alexan. de Ales. *in secunda sentent.* Petrus de Tharentasia *in* 4. Ulricus *in summa sua* Petrus de Palude *in* 4. quos affirmat se vidisse ; subditque valdè durum esse illos & alios, quos citat, ita faciliter damnare, cùm multi eorum fuerint tam in Jure Divino, quàm Canonico illuminatissimi.

Et quidem quoad primum membrum hæc distinctio est ma- 7
nifesta, quia certum est vendere gratiam, Sacramenta & alia id genus in se simoniacum esse & prohibitum Jure Divino & Naturali. De Jure Divino, autoritate scilicet novi & veteris Testamenti, patet *Math.* 10. ubi enumeratis donis supernaturalibus Spiritûs Sancti, subdit Christus : *Gratis accepistis, gratis date.* Et Joan. 2. in figuram ejus, flagello ejecit de Templo ementes & vendentes columbas. Et per columbas Spiritum Sanctum ejusque dona designavit, pro ut hanc autoritatem interpretantur Alexander II. in cap. *Ex multis* 1 *quæst.* 3. & Gregorius in cap. sequenti & Nazianzenus in cap. *Qui studet* 1. *quæst.* 1. Idem patet *Actor.* 8. ubi de Simone Mago
qui fuit simoniæ autor in novo testamento. Cùm enim Spiritûs 8
Sancti gratiam emere vellet, damnationis sententiam à Petro audivit : *Pecunia tua tecum sit in perditionem, quia Donum Dei existimasti pecuniâ possideri : non est tibi pars neque sors in sermone isto. Cor enim tuum non est rectum coram Deo. Pœnitentiam itaque age ab hac nequitia tua & roga Deum, si fortè remittatur tibi hæc cogitatio cordis tui ; in felle enim amaritudinis & obligatione iniquitatis video te esse.* Idipsum patet 4. *Reg.* 5. ubi de Giezi qui vendidit Naaman Siro, gratiam sanitatis & hujus vitii autor fuit in Lege veteri, pro ut de utroque habetur in cap. *Qui studet* 1. *quæst.* 1.

De Jure Naturali similiter patet, quia vendere gratiam & 9
Dona supernaturalia Spiritûs Sancti : naturaliter habet plurimas inordinationes & deformitates inseparabiliter annexas, tum ex parte Dei cui atrox injuria infertur, ut in cap. *Eos* 1. *quæst.* 1. ubi dicitur : *Tolerabilior est impia hæresis Macedonii & sequacium, quàm simonia. Illi enim servum Dei Patris & Filii Spiritum Sanctum esse delirando fatentur ; simoniaci verò eumdem Spiritum Sanctum efficient suum servum*, tum ex parte rei quæ venditur : quæ cùm longè sit excellentior omni pretio temporali, cap. *Illud* & cap. *Solitæ de majoritate & obedientia,* iniquè emitur & venditur. Et huic præcipuo fundamento innititur sententia damnationis Simonis, quia existimavit Donum Dei pecuniâ possideri : ut per Turrecrem in cap. *Presbiter, num.* 13. 1. *quæst.* 1. Quâ ratione utitur Hormisdas Papa in
Epistola ad Episcopos Hispaniæ ; tum denique ex parte ejus 10
qui vendit, qui cùm non sit dominus rei spiritualis ; sed dispensator, ut 1. *ad Corinth.* 4. cap. *Fraternitatem de donat.* cap. *Videntes* 12. *quæst.* 1. non potest illam licitè vendere, ut

lege 1. *cod. de usucap. pro empt.* quas deformitates & alias complures ponunt Theologi *in* 4. *distinctione* 25. Sanctus Thomas *in* 2. 2. *quæst.* 100. *art.* 1. Sot. *lib.* 9. *de Justitia & Jure, quæst.* 6. *art.* 1. & ex Canonistis Archid. in cap. ultimo 1. *quæst.* 7. Et in hoc primo membro conveniunt glossæ præallegatæ & unanimiter Doctores, tam Theologi quàm Canonistæ.

11 Secundum verò distinctionis membrum : id est quædam esse simoniaca, quia prohibita : pendet ex duabus inspectionibus. Prima est, an Ecclesia potuerit ex sua prohibitione simoniæ vitium inducere in his quæ ex sui natura non sunt simoniaca. Secunda est, an re ipsâ in aliquo casu constituerit ut simoniacum non esset quod priùs non erat.

Quoad primam inspectionem dicendum est Ecclesiam potuisse inducere hoc vitium, etiam in his quæ ex sui natura non sunt simoniaca & ita efficere aliquid simoniacum, quia
12 prohibitum : quod satis probatur exemplo ; nam clarum est ex Constitutione Ecclesiæ, posse nunc prohiberi aliquem gradum consanguinitatis vel affinitatis qui anteà non sit prohibitus. Clem. *Eos de consanguinitate & affinitate.* Hoc autem dato si quis copularetur carnaliter cum consanguinea in gradu noviter prohibito : proculdubio non tantùm peccaret peccato luxuriæ & peccato inobedientiæ ; sed etiam peccato incestûs, cap. *de incestis* 35. *q.* 3. quod non faceret ante prohibitionem, cùm in-
13 cestus sit abusus mulierum consanguinitate vel affinitate junctarum : quæ uxores simpliciter esse non possunt, ut per Divum Thomam *in* 4. *distinct.* 41. *quæst.* 1. *art.* 4. *& in* 2. 2. *quæst.* 154. *art.* 1. & patet in cap. *Lex illa*, §. *cùm ergò, versiculo Incestus est.* 36. *quæst.* 1. Potest enim Ecclesia efficere, ut carnalis copula sit licita vel illicita secundum diversa tempora in diversis gradibus consanguinitatis vel affinitatis, ut in cap. *Non debet, de consanguinitate & affinitate* ; quia ut inquit
14 Sanctus Thomas apud Turrecremat & Præpositum *locis citatis. Sicut officia humana Legibus Humanis determinantur : ita contractus & Officia Spiritualia lege Ecclesiæ.* Hæc ille. Et ad idem propositum in 2. 2. *quæst.* 154. *art.* 9. *ad tertiam* docet personas quæ non conjugantur secundum seipsas, sed per ordinem ad parentes : non habere ex seipsis indecentiam, sed variari circa decentiam vel indecentiam secundum consuetudinem & legem humanam vel Divinam. Non igitur mirum si in Officiis Ecclesiasticis ex prohibitione Juris fiat aliqua mutatio, cap. *Miramur de servis non ordinandis*, cap. *cùm olim de Clericis conjugatis* ; ut quod non erat priùs, fit modò simoniacum. Sicut ex prohibitione Juris constituitur aliqua species peccati, quæ talis non erat ante prohibitionem. Quæ assertio clariùs etiam patebit ex responsionibus ad argumenta Durandi, de quibus infrà, *num.* 22.

Quoad secundam inspectionem similiter dicendum est Ec-
15 clesiam in aliquibus re ipsâ statuisse, ut simoniacum esset quod priùs non erat. Quod probatur rationibus & autoritatibus inferiùs adductis *in* 2. *&* 3 *quæstione*; nam eadem fundamenta quæ probant simoniam in Beneficiis esse prohibitam ex Constitutione Ecclesiæ tantùm ; & ideò autoritate Papæ hoc vitium purgari posse : æqualiter probant quædam esse simoniaca, quia
16 prohibita. Species enim necessariò infert genus : licèt non comprehendat, cap. *Pœnale* 14. *quæst.* 5. cap. *Auditis de præscriptis*, cap. 2. *de Capellanis Monachorum*, lege *Si quid earum*, §. *Interemptum, ff. de legat.* 3. *notab.* Bart. in lege 2. §. *Doli mali. ff. de vi bonorum raptorum.* Nunc verò satis erit afferre aliquot exempla simoniæ, jure tantùm positivo in-
17 hibitæ. Primum desumitur ex cap. *Salvator* 1. *quæst.* 3. ubi Urbanus Papa prohibet ne vendatur Officium Oeconomi Ecclesiæ aut Sacristæ aut Protectoris : adducens Concilium Calcedonense. Hæc enim Officia vendere non est contra Jus Divinum aut Naturale, quoniam nec personæ hujusmodi aut res sunt per se Sacræ ; nec eas Ecclesia facit Sacras, sicut per consecrationem facit Sacerdotes, Templa & vasa. Et ita tenet glossa ibi in verbo *Judicem*, ubi post Hugonem concludit vendere vel emere hujusmodi Officia & administrationes esse simoniacum, quia prohibitum ; non ideò prohibitum, quia fuit ante simoniacum & sequitur Hostiensis in dict. cap. *Ex parte, ille* 1. *num.* 5. *versiculo Quædam verò de Officio Deleg.* & Sot. *lib.* 9. *de Justitia & Jure in præallegata quæst.* 5. *art.* 2. *col.* 5. *versiculo. Sed interrogando urges.* Aliud exemplum
18 est in permutationibus Beneficiorum vel in resignatione præbendæ cum pacto solvendi pensionem sine autoritate Papæ, aut non reservato illius beneplacito ; hoc enim non est in se simoniacum, nisi quia prohibitum, cap. *Quæsitum*, junctâ glossâ *de rerum permutatione*, cap. *Sicut unire de excessu Prælatorum* & cap. *Prohibemus de cens.* & tenet Sotus ubi suprà : ratio est, quia permutare Spirituale pro Spirituali : præsertim si tale sit jure positivo tantum, non est contra jus Divinum. Quod ex eo vel maximè deprehenditur : quòd si hoc esset Jure Divino prohibitum, non posset Papa super his permutationibus & reservationibus autoritatem impertiri & simoniæ vitium purgare : sicut illius autoritas non purgat vitium simoniæ in venditione Sacramentorum, ut arguit Decius in cap. *Ex parte ille* 1. *num.* 25. *de Officio Delegati* ; & tamen Ecclesia passim admittit hujusmodi permutationes & reservationes, ut in dict. cap. *Quæsitum* in cap. 1. *de rerum permutatione lib.* 6. & cap. *Nisi essent infrà de præbendis* ; & notant DD. in cap. *Constitutus de Religiosis domibus.* Et valere in his partium con-
ventiones & pacta super modo, quem cupiunt Superiorem 19
tenere in hujusmodi permutationibus quoad pensiones : dummodò non paciscantur independenter à Superioris voluntate : probavit ex Theologis Adrian. *quodl.* 9. *ad quintum principale.* Silvester in verbo *Permutatio* 2. *num.* 5. Sotus *lib.* 9. *de Justitia & Jure, quæst.* 5. *art.* 2. *col.* 6. *versiculo Secundò id confirmatur* & Gregorius de Valen. *tom.* 3. *disput.* 6. *q.* 16. *punct.* 3. & contrariam opinionem Hostiensis & Joannes Andreas uti periculosam & falsam refellit Abbas in dicto cap. *Quæsitum num.* 10. *de rerum permutatione* & Silvester *loco citato.* Est enim periculosa, quia pauci sunt qui priùs ad invicem non habeant tractatum : alioquin partes nunquam convenirent de permutatione coram Superiore, nisi à casu. Est
etiam falsa, quia tractatus non includit deliberatum consen- 20
sum, cap. *Tua de his quæ fiunt à Prælatis* ; & meliùs in cap. finali *de his quæ fiunt à majori parte Capituli* ; & notat Abbas in cap. *cùm universorum, num.* 2. *de rerum permutatione.* Imò
partes non solùm tractare possunt ; sed etiam concludere sub 21
expressa conditione & reservatione, si Superiori placuerit ; quia talis conclusio non est conclusio, cùm suspendatur usque ad Superioris consensum, ut tenet Silvester ibidem. Sotus & Gregorius de Valen. *locis citatis.*

Aliud quoque exemplum simoniæ Jure Ecclesiastico tantùm prohibitæ ponit Abb. in *c. Extirpandæ*, §. *Qui verò, num.* 55. *de preben.* videlicet in Beneficiis, quorum executio non concernit Divina, sed administrationem temporalium duntaxat pura in Hospitalibus, quia hoc non est vendere donum Dei, sed dicitur simoniacum quia prohibitum, ab Ecclesia, ut ibi per eum. Quod tamen intellige ut dicam infra *num.* 137. Et in his exemplis, ac si quæ sint consimilia, satis salvari potest prædicta distinctio glossarum.

Non obstant, objecta Durandi, de quibus supra, *n.* 3. 22
Ad primum enim respondetur negando assumptum. Imò enim transgressio illa aliud peccatum constituit, quàm inobedientiæ, quia in omni virtute medium conjecturatur non solùm ex his, quæ per se incidunt, sed etiam quæ per accidens. Undè primi Parentes cùm cibum vetitum comederunt, peccatum commiserunt non solùm inobedientiæ, sed etiam gulæ. Et ita hoc primum Durandi objectum solvit post Palud. in 4. Turrecrem. in *d. cap. Latorem, num.* 5. *vers. His habitis*, & post eum Præpos. *ibidem num.* 12. *in fine* 1. *q.* 1. Et probatur exemplo incestûs, in quo *supra num.* 12.

Deindè respondet ad objectum suum idemmet Durand. qui postquam improbavit supradictam distinctionem, quia tamen, inquit, prædicta distinctio ponitur in jure, ne videatur totaliter reprobari dictum Juristarum, potest sic exponi videlicet, illud quod non est simoniacum de se, est simoniacum quoad prohibitionem, non quidem quoad culpam, quia illud, ut ipse ait non potest esse culpa simoniæ, sed quoad pœnam, quia faciens contra talem prohibitionem juris, eadem pœna punitur ac si esset verè simo-
niacus. Contingit autem quandoque ut illa peccata simili 23
nomine censeantur, quæ simili pœna puniuntur. Faciunt quæ habentur in *l. Si quis servo, C. de furt.* & in *l.* 1. *ff. ad l. Cornel. de fals.*

Tertio loco responderi potest simoniacum ex prohibitio- 24
ne Ecclesiæ, licèt non sit propriè tale, posse tamen apellari simoniacum similitudinariè ad eum planè modum, quo simonia dicitur hæresis in *cap. Presbiter, in cap. Quisquis,* & in *c. Qui studet,* 1. *quæst.* 1. quæ tamen non est hæresis propriè, si absit error intellectûs, sed per quamdam similitudinem, ut post Alexan. de Ales, Alber. Magn. Divum Thomam & D. Bonavent. declarat Turrecrem. in *d. cap. Presbiter num.* 3. *vers. Secunda conclusio.* Simoniacus enim talia operatur, ac si æstimaret dona Spiritûs Sancti posse pecunia possideri. Cæterùm hæ duæ ultimæ solutiones videntur destruere distinctionem Juristarum. Undè non videtur recedendum à prima, cui etiam magis adhærent Turrecr. & Præpos. in *d. c. Latorem.*

Ad secundum respondetur, secundum Petr. de Palude 25
apud Turrecremat. & Præpos. *ubi sup.* etsi prohibitio Juris non mutet naturas rerum ; mutare tamen secundum rationem, ad hoc *l.* 1. *ff. De usufr. earum rerum, quæ usu consum.* Quædam enim dicuntur spiritualia ex sola Juris vel hominis ordinatione, sicut omnia, quæ ex consecratione Ecclesiastica dicuntur sacra, ut Calices & alia hujusmodi. Quidquid autem non habet sanctitatem vel spiritualitatem, nisi ex statuto Ecclesiæ, potest per Papam fieri non sanctum,
vel spirituale. Quod tenent etiam Dyn. & Joan. Andr. 26
in *reg. Semel. Deo, de reg. jur. lib.* 6. per textum in *l. Continuus.* §. *penult. ff. De verbor. obligation.* Et sic sine labe simoniæ poterit emi, vel vendi, amota illa spiritua-

DE PACTIS.

Alexander III. Exonen. & Vvigornen. Episcopis.

CAPUT IV.

CUm pridem S. clericus procurator Prioris, & Monachorum de Acra, & P. clericus pro causa, quæ inter eos & prædictum P. ac fratrem ejus, cujus vicem se gerere dicebat, super Ecclesia & Capella de L. vertebatur, ad nostram præsentiam accessissent: inter se (non tamen nobis mediantibus) convenerunt, quòd eidem P. pro expensis quas fecerat, tres marchæ argenti solverentur; & idem P. liti cederet, & à Monachorum infestatione cessaret. Cùmque compositionem istam autoritate Apostolica peterent confirmari: Nos eam non duximus admittendam, pro eo quod videbatur pravam illicitæ pactionis speciem continere: & infrà. Ille igitur nostris monitis acquiescens, & eidem liti pro se ac fratre suo renuntians, autentica instrumenta, quæ super hoc habebat, in nostris manibus resignavit, quæ nos Priori & Monachis destinantes, mandavimus ut eidem P. & fatri ejus in aliquo studerent beneficio providere, de quo majus lucrum valeant Apostolica intercessione percipere, quam eis deberet ex illa pactione illicita provenire. Cæterùm quia Prior & fratres acquiescere noluerunt; Mandamus quatenùs moneatis eosdem, ut præfato P. & fratri ejus competens beneficium conferant & assignent: alioquin si vobis constiterit dictos clericos à prænominata Ecclesia & Capella, absque ordine judiciario violenter ejectos, ipsas eisdem restitui faciatis, non obstantibus litteris nostræ confirmationis, quas prædicti Prior & Monachi à nobis impetrasse noscuntur.

SUMMARIUM.

1 PActum, per quod beneficium debet pecunia resignari, non valet.
2 Simoniaca quædam esse quia prohibita & quædam prohibita quia simoniaca, an convenienter distinguunt Canonistæ & num. seqq. usque ad num. 30.
3 Durandi objecta referuntur adversus prædictam distinctionem.
Diluuntur num. 11. & num. 22.
4 Peccatum non committitur nisi inobedientiæ in his, quæ non sunt in se mala nisi quia prohibita.
Contrarium num. 12. & num. 22. & seqq.
5 Prohibitio juris naturas rerum non mutat.
Contrarium num. 29.
6 Jejunium frangere an sit peccatum inobedientiæ vel gulæ & num. 22. & 28.
7 Vendere gratiam, & Sacramenta est in se simoniacum, jure divino, ac natura prohibitum.
8 Simoniæ Autores qui fuerunt in novo & veteri testamento.
9 Simonia quales habeat ex jure naturali inordinationes & deformitates.
10 Hæresis Macedonii & sequacium tolerabilior est, quàm simonia.
11 Ecclesia an potuerit simoniam inducere in his, quæ ex sua natura non sunt simoniaca.
12 Incestus committitur etiam in gradibus prohibitis ex constitutione Ecclesiæ tantùm.
13 Incestus quid sit.
14 Contractus & officia spiritualia lege Ecclesiæ determinantur, sicut officia humana legibus humanis.
15 Ecclesia an re ipsa statuerit ut in aliquibus casibus simoniacum esset quod priùs non erat & num. seqq. usque ad num. 30.
16 Species necessariò infert genus, licet non comprehendat.
17 Officium Œconomi, Sacristæ, aut Protectoris vendere non est simoniacum nisi quia prohibitum.
18 Permutationes beneficiorum, & resignationes cum pensione sine autoritate Papæ sunt simoniacæ de jure positivo tantùm.
19 Simoniacæ non sunt partium conventiones super modo permutationum & resignationum cum pensione, nisi fiant independenter à voluntate Superioris.
20 Tractatus non includit deliberatum consensum.
21 Simoniacum non est concludere tractatum permutationis, aut reservationis cum pensione sub conditione, si Papæ placuerit.
22 Medium in omni virtute conjecturatur non solùm ex his, quæ per se incidunt, sed etiam ex iis, quæ per accidens.
23 Peccata quandoque simili nomine censentur, quæ simili pœna puniuntur.
24 Simonia an & quando sit propriè hæresis.
25 Prohibitio juris non mutat res secundum naturam, sed secundum rationem.
26 Sacra ex Constitutione Ecclesiæ tantùm possunt fieri non sacra autoritate Papæ.
27 Papa facit jus de eo, quod non est jus, & naturam rei immutare potest.
28 Jejunium constituit Ecclesia in virtute abstinentiæ.
29 Mendacium jocosum, præcepto addito, non solùm est peccatum inobedientiæ, sed etiam linguæ.
30 Beneficium Ecclesiasticum vendere an sit prohibitum quia simoniacum, an è converso & num. seqq. usque in finem.
31 Simoniacum est, & jure divino prohibitum accipere pecuniam pro collatione beneficii, cui sit annexa executio ordinis vel potestas clavium & num seqq. usque ad num 39.
32 Potestas Clavium tribuitur habitu in ordinatione, actu verò in collatione beneficii Curati.
33 Ordinis executionem vendens censetur vendere ipsum Ordinem & donum Dei.
34 Vendens unum, sine quo nec alterum provenit, neutrum invenditum derelinquit & num. 90. & 106. & seqq.

35 Ordinis executio dicitur Ordinis perfectio.
36 Simoniacum est vendere Sacramenta vel principaliter vel per connexionem.
37 Potestas Clavium etiam in actu potest esse sine beneficio Curato, sed non è converso.
38 Intellectus c. Constitutus, de relig. domib.
Pensionem dare vel accipere in concessione juris spiritualis an sit simonia, ibidem.
39 Canonicatum vendere vel aliud simplex beneficium an sit simoniacum quia prohibitum vel è converso & numer. seq. usque ad num 753. & num. 67.
40 Simoniaci in ordine & in beneficio à Calcedonensi Concilio simili pœna damnantur.
41 Beneficii Ecclesiastici vendatores Domum Dei speluncam latronum faciunt.
42 Intellectus c. Ex multis, 1. q. 3.
43 Canonicatibus Cathedralium Ecclesiarum quo tempore sacri Ordines annexi fuerint.
44 Dictio, deinceps, quid importet.
45 Ecclesiæ Romanæ autoritas in exponendis sacris Scripturis.
46 Intellectus c. Salvator, 1. q. 3.
Res Ecclesiasticæ dona Dei sunt, ibidem.
47 Intellectus c. Si quis datot, 1. q. 3.
48 Causarum dissimilium dissimiles debent esse effectus.
49 Intellectus c. Ex diligenti de simonia.
50 Simoniaca hæresis est altare, & decimas, & Spiritum sanctum vendere vel emere.
51 Simoniacum esse vendere titulum Canonicatus quibus rationibus probetur.
52 Beneficiato quid conferat Prælatus in collatione beneficii.
53 Papa an possit involvi crimine simoniæ & num. seqq. usque ad num. 141.
54 Electus in Papam per simoniam non est Apostolicus, sed Apostaticus.
55 Papa non potest simoniam committere quoad pœnas juris positivi.
56 Nec incidit in Can. Si quis suadente. Si Clericum percutiat.
57 Papa si pro gratia, & Sacramentis pecuniam reciperet, simoniam committeret & gravius peccaret, quàm quilibet alius.
58 Peccatum quid sit.
59 Papa vendere non potest titulum beneficii, cui sit annexa potestas clavium sine labe simoniæ.
60 Papa accipiens pecuniam pro collatione Canonicatûs vel alterius beneficii simplicis an simoniam committat: latissimè in utramque partem disputatur usque ad numer 137.
61 Referuntur Autores pro opinione negativa,
62 Papa non involvitur simonia in his quæ sunt simoniaca quia prohibita.
63 Simonia in his quæ simoniaca sunt quia prohibita, non habet locum in Curia Romana.
64 Princeps non potest committere simoniam laicalem, & num. 115.
65 Lex Julia de ambitu non habet locum Romæ.
66 Canones non ligant Papam, sicut nec leges Imperatorem.
67 Simoniacum non est nisi vendere Sacramenta, aut principaliter, aut per connexionem.
Contrarium num. 18.
68 Vasa sacra possunt licitè vendi, dummodo non pluris vendantur ratione consecrationis.
69 Tituli beneficiales sunt de jure positivo.
70 Ecclesia Romana usque ad Urbanum I. dicitur absque redditibus vixisse.
71 Cardinali Turrecremata judicium de opinione Canonistarum circa simoniam in beneficialibus.
72 Referuntur autores pro opinione affirmativa.
73 Papa ex causa limitat jus divinum, ejusque prohibitionem relaxat.
Declaratur. n. 81.
74 Necessitas extrema eò redigit ut censeantur omnia communia.
75 Papa ex causâ dispensat contra Evangelium.
Contrarium, n. 81.
76 Dispensatio nulla fieri potest contra legem divinam & n. seq. usque ad n. 84.
77 Dispensatio inferioris contra legem superioris justam causam requirit.
78 Dei voluntas, à qua lex divina proficiscitur, est immutabilis.
79 Papa ita se habet ad legem divinam, sicut quilibet privatus ad legem humanam.
80 Papa in lege divina non dispensat propriè, sed declarat eam in aliquo casu non obligare.
81 Interpretatio obsequi debet Evangelio, aliàs non est interpretatio, sed corruptio.
82 Usurarum crimen est prohibitum de jure divino & super eo Papa non dispensat.
83 Necessitas extrema excusat à simonia, usurâ & furto.
84 Simoniacus non est Pater dans pecuniam Sacerdoti nolenti aliter baptizare parvulum in extremis positum.
85 Res Ecclesiæ sunt Papæ ut principalis dispensatoris, non autem ut Domini & possessoris.
86 Docendi licentiam vendere an sit prohibitum quia simoniacum.
87 Canonicatum vendens dicitur vendere jus eligendi Episcopum Canonicatui annexum.
88 Electio ex votis singulorum publicatis & invicem collatis immediatè producitur.
89 Episcopus dispensat cum simoniacis in præambulis ad ordinem quoad partem juris positivi tantùm.
90 Simonia in beneficialibus an excludatur ex eo quòd vendantur fructus beneficii, seu præbenda, non autem beneficium, seu Canonia & num. seqq. usque ad num. 114. & num. 123
91 Instituere quid sit.
92 Præbenda an & quando constitat in mera temporalitate & cadat etiam in laicum.
93 Beneficio Ecclesiastico insunt Clericatus & præbenda.
94 Beneficium quodlibet requirit saltem primam tonsuram.
95 Clerici vivere debent de patrimonio Jesu Christi.
96 Canonia non datur sine præbenda.
97 Clericatus est de jure divino.
Clericatus quid sit, ibidem.
98 Clerici officium in spiritualibus consistit.
Spiritualium autor est Deus, ibid. & num. 120.
99 Spiritualium genus totum est materia repugnans venalitati.
100 Præbenda quid importet.
101 Jus stipendii spirituale est, & competit Clericis de jure divino.
102 Stipendium est quid temporale, sed Clericis divino jure debitum.
103 Clerico in collatione præbendæ non confertur novum jus; sed juri quod habet à Deo, determinatur ab Ecclesia certa possessio.
104 Præbendæ, seu stipendii determinatio est de jure positivo & ex Constitutione Ecclesiæ.
105 Jus præbendæ, seu stipendii etiam determinati vendere prohibitum est quia simoniacum.
106 Præbenda ut res purè temporalis in se vendi potest.
107 Sed prohibetur vendi ratione connexionis cum Clericali officio.
108 Jus præbendæ est annexum Clericatui per identitatem vel quasi & num 123.
109 Beneficium est sequela officii & sine spiritualibus non potest consistere.
110 Clericus potest beneficii sui fructus vendere & locare.
111 Præbenda, seu fructus illius cur beneficiato vendi non possint.
112 Jus & illius executionem vendere, paria sunt.
113 Præbendam vendere duplex est peccatum.
114 Cardinalis Cajetani judicium de opinione Canonistarum in simonia beneficiali.
115 Magistratus & Officia laicalia vendere, an & quale sit peccatum.
116 Spiritualia in nullius sunt dominio nisi solius Dei.
117 Titulus Ecclesiasticus est spiritualis potestas ad actus spirituales exercendos.
118 Actus omnes spirituales lege divina prohibentur vendi.
119 Ministrum Templi pro pecunia instituere simoniacum erat in lege veteri.
120 Spirituale formaliter accidit, ut habeat causam spiritualem divinam.
121 Jus patronatus transit vendita Villa vel Castro cum universitate bonorum.
122 Nec super ipso cadit venditio directè vel indirectè.
123 Venditio beneficii Ecclesiastici an cadat directè super jure spirituali.
124 Spiritualitas quæ sufficiat ad hoc ut spiritualium venditio sit prohibita quia simoniaca & n. seq.
125 Jus Canonicæ spirituale est & invendibile.
126 Tituli beneficiales sunt ex se formaliter spiritualia licet effectivè per Ecclesiam.
127 Jus positivum dupliciter consideratur.
128 Consecrationes aliquæ subtrahi possunt ab Ecclesia, sed quamdiu sustinentur repugnant venerabilitati.
129 Tituli episcopatus sunt de jure positivo & tamen vendi non possunt, sine labe simoniæ.
130 Simoniaci in ordine gravius puniuntur, quàm simoniaci in beneficio.
131 Pœnæ diversitas non probat in delictis diversitatem in specie.

50 Quintus textus est aliis omissis qui pro hac parte induci possent in cap. *Presbiter* 1. *quæst.* 1. ubi imponitur pœna Presbitero qui per pecuniam obtinuit Ecclesiam. Et in fine subjicitur ratio; quia Altare & decimas & Spiritum Sanctum emere vel vendere, simoniacam hæresim esse Fidelium nullus ignorat, concordat caput *Altare* 1. *quæst.* 3. & quamvis hæc non sit propriè hæresis, si abest error intellectus: ut per Innoc. in cap. *Quoties de simonia* & dixi suprà *num.* 24. tamen Sacri Canones non appellarent hoc crimen detestabili nomine hæresis, nisi esset lege Divina damnatum.

Quæ sententia probatur etiam ratione; nam in simplici
51 Canonicatu sunt duo: scilicet Officium ad quod aliquis mancipatur, ut in Clementina *Ut ii de ætate & qualitate* & Beneficium temporale quod indè percipitur. Beneficium enim datur propter Officium ad sustentationem Ministri, cap. finali *de rescriptis in* 6. cap. *cùm secundum infrà de præbendis*. Illud autem Beneficium non est aliud quàm quoddam emolumentum
52 temporale datum à Fundatoribus Ecclesiarum & aliis devotis personis, loco & officio pro sustentatione Ministri qui debet in loco officiare, cap. *Nemo de consecratione dist.* 1. Instituere autem Ministrum pro tali Officio & pro tali loco pertinet ad Prælatum cujus est judicare de idoneitate Ministri, cap. 3. *de rescript.* cap. *conquerente de Officio Ordinarii*. Card. in Clem. 1. *in* 6. *quæst. num.* 11. *de supplenda negligentia Prælatorum*. Sed quòd institutus recipiat Beneficium, non est ex dono Prælati qui nihil juris habet in Beneficio quoad hoc; sed ex dono Fundatoris qui tale Beneficium dedit Ministro in tali loco & in tali Officio, ut in capite *Salvator*. 1. *quæstione tertiâ*. Et hoc satis innuitur in Autentica *Sanctissimo Episcopo* §. *Si quis Oratorium, collatione* 9. ubi expresse dicitur fundatores Ecclesiarum debere expensas ministrare Clericis, sed Clericos debere institui per Episcopum, & institutos debere observare; hoc est intervire Ecclesiis suis, & adimplere ministerium Ecclesiasticum. Ex quo sic arguitur. Dare spirituale pro temporali est simoniacum, & contra jus naturale, & divinum, ut patet ex dictis à *n.* 7. Sed vendere Canonicatum est dare spirituale pro temporali, quia ut dictum est, Prælatus non dat aliquod beneficium, nisi quia instituit ministrum loco, & officio; quæ quidem institutio est jus merè spirituale, quod ex se vendi non potest. Ergo est in se simoniacum & contra jus naturale, & divinum. Quo argumento utuntur Duran. & Petr. de Palude apud Turrecrem. in c. *Latorem*, *n.* 8. *v. Tertia ratio*, 1. *quæst.* 1.

Præterea hæc sententia aliis etiam rationibus fulcitur, quas adducemus in quæstione sequenti *n.* 86. ad probandum Papam vendere non posse titulum Canonicatus, vel consimilis beneficii sine labe Simoniæ. Eædem namque rationes æquè concludunt hanc speciem simoniæ non esse prohibitam jure tantùm positivo, cui Papa non subjicitur, c. *Præposuit, de concess. præb.* Undè autores ibi allegati *n.* 72. & 114. sunt etiam pro hac sententia.

53 Tertiò principaliter Quæro, An Papa possit involvi crimine simoniæ.

Hæc quæstio gravissima est, & per difficilis ob multiplices rationes, & autoritates quæ utrinque afferuntur. Sed ut clara fecernantur à dubiis, plures casus sunt distinguendi.

Aut enim quæritur an Papa potuerit committere simoniam pro Papatu adipiscendo. Aut quæritur an possit illam committere post Papatum adeptum, & electionem canonicè celebratam.

54 In primò casu manifestum est Papam pro acquirendo Papatu potuisse simoniam committere: textus est apertus in c. *Si quis pecunia*, 79. *distinct.* & notant Gemin. in c. *Pro humani, de homicid. lib.* 6. & Præposf. in c. *Latorem*, *n.* 6. 1. *quæst.* 1. & hodie est expressum in Constitutione Julii II. quæ incipit, *Cùm tam divino: edita* 19. *kal. Februarii* 1505. & ita intelligendæ sunt glossæ, quæ dicunt Papam posse de crimine simoniæ accusari, ut per Præposf. in c. *Si Papa*, 40. *dist.* licèt hic casus videatur extra terminos quæstionis, quia simoniacè electus non est Papa, nec est Apostolicus, sed Apostaticus, ut dicitur in *d. c. Si quis*, & in prælleg. Constitutione Julii II.

55 In secundo autem casu subdistinguo: nam aut quæritur an Papa canonicè electus possit committere simoniam quoad pœnas juris positivi; aut an possit illam committere quoad culpam. Quoad pœnam concludendum est negativè, quia Papa, sicut Imperator non ligatur legibus suis, vel Prædecessorum suorum quoad vim coactivam, ita ut incurrat pœnas suis Constitutionibus inflictas, *l. Princeps ff. de leg.* §. *His ita*, 25. *qu.* 1. & scripsi latè in c. 1. *de Constitutione*. Undè fit ut si Papa Clericum percutiat, non incidat in Cano-
56 nem, *si quis judente*, 17. *q.* 4. ut notat glos. *unica in c. Nulli, infrà, de senten. excomm.* & Card. in c. *Perpendimus, eod. tit.* Et ita in terminis simoniæ. firmant in c. *Latorem*, *q.* 1. Turrecrem. *num.* 3. & Præposf. *numer.* 7. Silvest. post Petr. de Palude *in ver. Simonia, numer.* 4. *vers. Limitat etiam* Thomas Campeg. *in d. tractatu, An Papa labem simoniæ incurrere possit, numer.* 25. Cardin. Jacob. *in tract. de Concil. lib.* 4. *art.* 4. dicens idem esse si pœnæ sint impositæ per decreta Conciliaria, cùm Papa sit supra Concilium, & sequitur Redoan. *in tract. de simon. part.* 1. *c.* 22. *num.* 8.

Quo verò ad culpam & peccatum tres casus sunt distinguendi.

Primus casus est in his, quæ ex sui natura principaliter 57
sunt simoniaca, & damnata in novo, aut veteri Testamento, ut vendere gratiam, sacram manûs impositionem, & alia id genus. Et pro his fi Papa, quod absit, pecuniam reciperet, proculdubio simoniam committeret sicut quilibet alius, & tantò gravius peccaret, quantò præ altitudine dignitatis cæteris omnibus præeminet. Hæc conclusio est, S. Thomæ, Alberti Magni, Ulrici, Durandi, Petri de Palude, Turrecrem, & aliorum, de quibus *infrà numer.* 85. Et eam ponit glossa hic. *in ver. illicitæ pactionis*. Item aliæ glossæ, & Doctores supracitati *num.* 6. *vers. Sed his nonobstantibus*, dum firmant Papam posse involvi crimine simoniæ in his, quæ prohibita sunt, quia simoniaca. Eamdem sequuntur Host. & communiter Doctores *in c.* 1. *de simonia*. Et ita in hoc conveniunt Theologi, & Canonistæ, ut testatur Silvest. *in ver. Simonia*, *n.* 4. Et ita etiam omnes fateri affirmat Dec. in *d. c. Ex parte il. primo*, *n.* 26. *de offic. deleg.*

Et clarè probatur, quia quisquis facit contra legem, cui 58
subjectus est, peccat, c. *Qui peccat*, 23. *q.* 4. Sed Papa absque dubio est subjectus legi naturali, & divinæ. Imò illam usque ad animam tueri debet, c. *Sunt quidam*, 25. *qu.* 1. c. *Memor*, 24. *qu.* 1. & notatur *in c. Sicut* 15. *distinct.* Ergò si contrà faciat, peccat, ut in c. *Si Papa* 40. *distinct.* Peccatum enim est dictum, vel factum, vel concupitum contra legem æternam, ut definit Augustin. *lib.* 22. *contra Faust. c.* 24. *in princ.* & explicat S. Thomas *in* 1. 2. *q.* 71. *art.* 6. & *in* 2. *sentent. dist.* 22. *art.* 2. Sed vendere Sacramenta, & hujusmodi est simonia contra legem naturalem, & divinam, ut in c. *Qui studet* 1. *qu.* 1. & ostensum est *supra n.* 7. & 9. Ergò si Papa contrafaceret, proculdubiò simoniam committeret.

Secundus casus est in his, quæ in se simoniaca sunt, non 59
quidem principaliter, sed per connexionem; ut vendere beneficia, quibus annexa est Ordinum executio, seu potestas Clavium, & in his similiter concludunt ferè omnes Papam posse involvi crimine simoniæ; & de communi opinione testantur Doctores, quos citavimus *supra nu.* 31. Et probatur eodem argumento, & de quo in casu proximè præcedenti: nam cùm æquè sit prohibitum lege naturali, & divina vendere Sacramenta, ac vendere beneficia, quibus dispensatio Sacramentorum, & potestas Clavium annexa est, ut probatum est in *præcedenti quæst. num.* 32. Consequens est ut sicut Papa simoniacus esset si venderet Sacramenta ipsa, ita etsi venderet hujusmodi beneficia utroque enim casu faceret contra legem naturalem, & divinam.

Tertius casus, & quidem valdè dubius est in Canonicati- 60
bus, & beneficiis simplicibus: nam plerique ex Theologis discrepant à Canonistis, nec Canonistæ conveniunt inter se. 61
Prima sententia est eorum, qui opinantur Papam in his beneficiis simoniam non committere. Et ita, licèt valdè succinctè, firmat Cardin. in c. 1. *num.* 2. *de simonia*, ubi tenet Papam posse vendere titulum beneficii sine labe simoniæ, licèt subdat; res tamen est mali exempli, & deberet Curia abstinere, & boni Pontifices abstinent, c. *Cùm ab omni, de vita, & honesti Cleric.* & dicit Abb. in c. *Extirpandæ*, §. *qui verò, num* 53. *de præben.* se non reperisse hanc quæstionem expressè per alium tactam. Sed verè multò ante Cardin. Zabarellam hoc tenuit Henric. Boich. *in c.* 1. *in princ. Ne Præl. vices suas*, ubi concludit Papæ autoritatem excusare à simonia in his, quæ sunt simoniaca quia prohibita, sicuti est vendere, vel emere titulum beneficii Ecclesiastici. Idemque probavit *in d. c.* 1. *de simon.* Joan. de Lign. relatus à Silvestro *in ver, simonia, num.* 4.

Et in specie Papam non committere simoniam si vendat titulum beneficii, cui non sit annexa potestas Clavium, dicunt communem esse opinionem Joan. de Anan. Felin. 62
Jul. Clar. citati in *præced. qu. numer.* 31. plenè idem Felin. in c. *Ex parte, il. primò, num.* 1. *vers. Dicunt hic Moderni, de offic. deleg.* ubi eamdem sequitur, & dicit communem. In qua etiam post multa tandem residet Præposf. in c. *Latorem*, 1. *qu.* 1. *à num.* 28. ubi similiter eam communem esse testatur, quibus etiam non immeritò adscribi possunt
62a Doctores omnes, qui generaliter asserunt Papam non involvi crimine simoniæ in his quæ sunt simoniaca quia prohibita, & exemplificant in beneficialibus, ut post multa concludit glossf. *hic in ver. illicitæ pactionis*. Hostiensf. *in c. fin. num.* 9. & ibi etiam Jo. Andr. *num.* 7. *de simon.* Alexand. *cons.* 93. repetitus *num.* 7. *vers. Nec obstat, lib.* 6. Et passim alii. 63
Et ejusdem sententiæ sunt etiam illi, qui affirmant in Curia Romana non habere locum simoniam in his quæ simoniaca sunt quia prohibita, ut emere, vel vendere beneficia, vel officia, si Papa sciat, & toleret. Inter quos recensentur Joan de Lign. & Henric. Boich. *locis citatis*, Cardin. & alii *in dict. c.* 1.

de simon. quos tacito nomine referunt Joan. de Anan. *ibidem, numer.* 7. *vers. Et multi alii dicunt*, & Abb. *in dict.* §. *Qui verò, sub n.* 53. & *in c. Cùm venissent*, *n.* 7. *de jud.* Et hanc esse communem opinionem testatur ibi Felin *col.* 1. *v. In quantum Abbas*, pro ut illum refert Apostilla ad Abbatem in dicto §. *Qui verò sub eodem numero* 53. in verbo *Non habet locum in Curia*: licèt Felin. ibi nihil loquatur in hoc proposito, pro ut etiam advertit Clarus in §. *Simonia num.* 6. *versiculo Item quæro*: qui tamen tenet cum prædictis, non committi simoniam in Curia Romana; cùm sit ibi præsente Pontifice tolerata. Et hoc dicit tenendum esse Silvester in verbo *Simonia num.* 4. verbo *Imò secundum aliquos*: licèt reverà Henricus Boich. & ante eum Host. in eodem cap. 1. *Ne Prælati vices suas*, non loquantur de toleratia; sed dicant in Curia Romana non committi simoniam: dummodò fiat, Principe autorisante & sciente. Et de autoritate Papæ similiter loquitur glossa nostra, Cassador. *decis.* 2. *sub titulo de simonia* & Redoan. *de simonia parte* 1. *cap.* 25. *num.* 27.

64 Probatur primò hæc sententia, quia non minùs est Dominus Papa in Spiritualibus quàm Imperator in temporalibus: imò plus, argumentum capitis *Solitæ de majoritate & obedientia* & cap. *cùm ad verum* 96. *distinct.* Sed quia omnia sunt Prin-
65 cipis, ipse non potest committere simoniam laicalem quæ punitur per legem Juliam *de ambitu*, ut patet in lege 1. *ff. ad legem Juliam de ambitu*, quia scilicet Dignitates Urbis per Principem conferuntur. Ergò nec Papa committit simoniam Spiritualem conferendo Beneficia Ecclesiastica, quo argumento uti videtur glossa secunda in cap. finali 1. *quæst.* 6. & apertius Henricus in cap. 1. *Ne Prælati vices suas* & passim Doctores asserentes simoniam non habere locum in Curia Romana, sicut ibi locum non habet lex Julia *de ambitu*.

66 Probatur secundò, quia quod non est ex sui natura simoniacum; sed tantùm ex Juris prohibitione, non ligat Papam; quia statuta Canonum Papam non altringunt, sicut Leges Imperatorem, lege *Princeps, ff. de Legibus*, cap. *cuncta per mundum* 9. *quæst.* 3. §. *His ita* 25. *quæst.* 1. Sed conferre simplicem Canonicatum cui non sit annexa cura animarum nec Sacer Ordo; non est ex sui natura simoniacum; sed solùm
67 ex Juris prohibitione: ergò &c. Minor probatur, quia nihil videtur in se simoniacum, nisi emptio vel venditio Sacramentorum, vel principaliter, ut patet per illud quod legitur *Actor.* 8. Undè radix simoniæ processisse videtur; Simon enim à quo simonia dicta est, pro pecunia voluit emere gratiam conferendi Spiritum Sanctum quem videbat visibiliter dari in Sacramento Confirmationis per impositionem manuum Apostolorum vel per connexionem, ut in Beneficiis curatis quæ Spiritualia dici possunt; quia propter claves Ecclesiæ exercendas sunt instituta & potestatem clavium habent annexam, ut probatum est suprà *num.* 31. sed in simplici Canonicatu sine cura, nulla est obligatio ad susceptionem vel administrationem Sacramenti, ut ostensum est in præcedenti quæstione *num.* 43. Ergò emere vel vendere hujusmodi Beneficium non est in se simoniacum.

68 Probatur tertiò, quia quando Spirituale & temporale sunt connexa: licitum est ex venditione temporalis transferre Spirituale, dummodò pretium non augeatur: ut patet in cap. *cùm jaculum* & in cap. *de Jure, infrà de Jure Patronatus*. Sed in simplici Canonicatu sunt connexa Spiritualia cum temporalibus: scilicet Officium seu Canonia cum præbenda, cap. *Tua nos de simonia*, glossa in cap. *cùm M.* in verbo *ad vacaturas supra de constitut.* Ergò cùm præbenda possit vendi circumscriptà prohibitione juris positivi cui Papa non subjicitur, cap. *proposuit de concessione præbendarum*. Si Papa vendat præbendam: videtur cum ea posse licitè transferre Canonicatum, dummodò pluris non vendatur præbenda propter Canoniam.

Probatur quartò, quia non minùs Spiritualia sunt ante-
69 cedentia ad Sacramenta quàm sequentia. Sed antecedentia ad Sacramenta, ut Vasa Sacra possint licitè vendi: dummodò non pluris vendantur ratione consecrationis, ut patet in eo quod legitur & notatur in cap. *Hoc jus porrectum* 10. *quæst.* 2. Ergò quodcumque Beneficium Ecclesiasticum, cùm sit consequens ad Sacramentum vel natum sequi, potest licitè vendi: dummodò non pluris vendatur ratione Spiritualitatis.

Et confirmatur, quia merè Spirituale nullo modo vendere licet: temporale omninò vendi potest. Ergò quod est partim temporale & partim Spirituale: ut Canonicatus cum præbenda potest licitè vendi, seclusà juris positivi prohibitione: cui, ut prædixi, Romanus Pontifex non est subjectus.

Probatur quintò, quia illa quæ non fuerunt instituta tempore Apostolorum, non videntur prohibita vendi nisi ex prohibitione juris positivi. Sed tituli beneficiorum Ecclesiasticorum ut Decanatus, Archipresbiteratus, &c. non fuerunt tempore Apostolorum, sed postea videntur inducta ex institutione humana, c. 1. & 2. 22. *distinct. c. Olim* 95. *distinct. c. In illis*, 80. *distinc. c.* 1. 86. *distinct.* Abb. *in sua quæstione prima num.* 4. *colum.* 3. *vers. Nam tituli beneficiales*. Et patet ex eo quia in primitiva Ecclesia erant Pastores & Ordines absque præbendis. Imò usque ad Urba-
70 num I. Ecclesia Romana dicitur absque redditibus vixisse: quod latè prosequitur præposf. *in Summa* 44. *distinct.* & dixi *in c. fin. infra de pecul. Clericor.* Ergò hujusmodi venditio non videtur prohibita, nisi juris positivi prohibitione, quæ non ligat Papam, ut *in dict. cap. Proposuit, de concess. præbend. c. Non decet, de conjungu. & affinit. cum concordan.*

Hæ sunt rationes, quæ potissimum afferuntur pro dicta 71
opinione, si tamen opinio & non error dicenda sit, ut verbis utar. Turrecr. *in d. c. Latorem*, *n.* 9. *vers. Respondeo dicendum* 1. *qu.* 1.

Secunda sententia est eorum, qui censent etiam Papam 82
irretiri crimine simoniæ, si vendat titulum canonicatus, vel alterius beneficii simplicis. Cui videtur adhærere Abb. *in c.* 1. *num.* 6. *de simon.* & *in repet. cap. extirpandæ*, §. *Qui verò numer.* 55. & 58. *de præbend.* dùm firmat Papam esse immunem à vitio simoniæ tantummodo in Hospitalibus & aliis habentibus tantùm administrationes temporales: & eam expressè approbat & pluribus tuetur Cardin. Turrecr. *in dict. c. Latorem in* 3. *quæst. à num.* 6. *usque ad num.* 10. *qu.* 1. Thomas Campeg. *in prælleg. tractatu, an Papa labem simoniæ incurrere possit Tractatuum tom* 15. *part.* 2. *fol.* 531. Et pro eadem sunt gravissimi Theologi, quos citabimus *infra num.* 14.

Affertur pro hac sententia textus apertus *in cap. Ex multis*, 1. *quæst.* 3. cui responderi non potest, ut inquit Felin. *in c.* 1. *num.* 2. *vers. Sed fortiùs urget, de simonia* & alia jura, quæ citavimus & expendimus, *in præced. qu. a num.* 40. *usque ad num.* 51. quæ irrefragabiliter probant vendere, vel emere titulum Canonicatus esse in se simoniacum, & jure divino prohibitum. Manifestum est autem etiam Papam Simoniæ labe posse inquinari, si vendat ea quæ prohibita sunt quia simoniaca, cùm faciat contra legem æternam, cui est subjectus ut *in c. Si Papa* 40. *dist.* & ostensum est *supra num.* 58.

Non me latet Felin. *in c. Ex parte, il. primo, numer.* 1. 73
vers. Utrum Papa involvatur, supra de offic. deleg. tripliciter respondere ad textum *in dict. cap. Ex multis*, & omissa secunda & tertia responsione, quæ non attingunt punctum præsentis disputationis de quibus egimus *in cap.* 1. *num.* 51. & 78. *infr. Ne Præl. vices suas*: principaliter respondet sic: *Quamvis vendere titulum beneficii sit prohibitum jure divino, juxta textum in dict. cap. Ex multis, tamen ex causa limitat Papa jus divinum & probatur efficaciter in cap. Salubriter de usur. ubi ex causa limitat prohibitionem usurarum. Ad idem cap. Gaudemus de divort. ubi ex causa dissolvit Matrimonium consummatum inter Judæos, quibus dicta fuerunt illa verba, quod Deus conjunxit, homo non separet: at in cap. De infidelibus, de conjunguinitate & affinit. Ad idem cap. Præsul.* 2. *quæst. ubi limitat legem divinam. In ore duorum vel trium*, & *c. ut in cap. In omni, de testibus. Ad idem gloss. in cap. A nobis il. primo, in ver. exemptus, de decim. ubi Papa limitat obligationem decimarum, quæ est de Jure Divino. Ergò potest dictam prohibitionem simoniæ firmatam in universali Ecclesia limitare respectu Apostolicæ Sedis; Et in dubio in eo præsumitur causa secundum omnes in cap. Quæ in Ecclesiarum, de Constitut. & hic est apparens: nam cessante hujusmodi redditu, qui maximus est, attesta hodierna Tyrannide, Sede Apostolica contemneretur.* Hæc ille. Et idem fere voluit Præposf. *in c. Latorem, numer.* 17. 1. *quæstion.* 1. ubi in proposito simoniæ dicit Papam ex causa posse quandoque relaxare etiam prohibitiones Juris Divini, & notatur *in c. Lector.* 34. *dist.* & per Innocent. & alios *in dict. cap. Quæ in Ecclesiarum.* Undè videmus in præcepto 74
Non furtum facies; quod habet prohibitionem Juris divini, hujusmodi prohibitionem relaxari in casu extremæ necessitatis, *cap. Si quis propter necessitatem, de furt.* Nam talis necessitas eò redigit, ut censeantur omnia communia; ita stante causa, ut inquit Præposf. Papa censetur redigere temporalitatem, ut pro tunc non sequatur beneficium, sed sit separata pro illo usu. Hæc & alia plura in materia potestatis Papæ contra Jus Divinum cumulant Hostiensf. *in Summa de rescriptis*, §. *Quas vices, vers. Potest autem & seq.* Joan. Andr. *in c. Actus legitimi, num* 5. *in fin. versic. In contrarium allegatur in Evangelio, de regul. juris lib.* 6. Petr. de Anchar. *consil.* 373. *Revocatur in dubium & cons.* 239. *Parum dubitationis*, & Dec. *cons.* 108. *In præsent. consultatione*, & adde Innocent. *in c. Cùm ad Monasterium, num.* 3. *infra de statut. Monach.* ubi dicit Papam ex causa posse dispensare contra Evangelium. Et eum sequuntur ibidem 75
Hostiensf. *num.* 3. *vers. Dicunt etiam* Joan. Andr. *sub num.* 29. *vers. Refert etiam Innocentius*, Butr. *eodem num.* 29. *vers. Numquid autem Papa* & alii complures.

Verùm hujusmodi propositiones quas ubique infarciant Ca- 76
nonistæ de dispensatione & limitatione Juris Divini: nisi declarentur, repugnant Sacris regulis, ut patet in cap. *Sunt quidam* & in duobus cap. sequentibus 25. *quæst.* 1. & 5. *dist. in princ.* in cap. *Super eo de usur.* in cap. *Litteras de restit. spoliat.* & in cap. *cùm ad Monasterium in fine de statu Monach.*

Item repugnant Theologorum traditionibus, qui unanimi consensu docent contra Divinas leges non admitti Romani Pontificis dispensationem. Ita Sanctus Thomas *quodlibet 4. art. 13. in corp. & ad 1. & in 4. dist. 15. quæst. 3. art. 2. & in 1. 2. quæst. 97. art. 4. ad 3.* Turrecrem. in dicto cap. *Sunt quidam num. 1.* Sot. *in 4. dist. 18. quæst. 1. art. 5. & dist. 21. quæst. 2. art. 2. & lib. 1. de Justitia & Jure, quæst. ultimò, art. 2.* Silvester in verbo *Papa, quæst. 15.* & 16. Navarr. *cons. 39. num. 16. de spons. impub. in novis.* Covarr. *de sponsal. part. 2. cap. 6. §. 9. num. 4.* Gregorius de Valen. *in 1. 3. disput. 7. quæst. 4. punct. 6. versiculo Et quod ad priorem & quæst. 8. punct. 4. versiculo Dispensatio autem & in 2. 2. disput. 10. quæst. 3. punct. 5. colum. 4. versiculo Certum ea.* Suarez *tom. 3. de Eucharistia, quæst. 74. art. 2. disput. 43. sect. 4. versiculo Tertia sententia & versiculo Quintò potest & alii passim.*

77 Nullitas autem dispensationis Apostolicæ in lege Divina surgit ex duplici capite. Primò ex defectu causæ, quia dispensatio inferioris contra legem Superioris ad sui validitatem requirit justam causam, cap. *Etsi illa 1. quæst. 7.* cap. *Mutationes 7. quæst. 1.* cap. *Ab excommunicatis, 9. quæst. 1.* & cap. *Nemo de elect. lib. 6.* Archid. in cap. *Licèt Canon, num. 3. eodem titulo & libro*; & docet Sanctus Thomas *in 1. 2. quæst. 97. art. 4.* Dixi in cap. finali *num. 6. de filiis Presbit.* Aut nulla causa subesse potest quæ justificat dispensationem

78 contra legem Divinam; quoniam illius Conditor Deus omnes vidit casus & causas quæ sub lege illa poterant contingere, cap. *Deus Omnipotens 2. quæst. 1.* cap. *Novit. de judic.* cap. *Novit ille de appellat.* & Divina voluntas à qua Lex æterna proficiscitur, est prorsùs immutabilis; cap. *Incommutabili 22. quæst. 4.* Ergò si aliquo casu Deus voluit legem obligare: justissimum est ut obliget, nec potest esse justum ut obligationem & nexum hujusmodi relaxare possit quisquam mortalium: ut est textus in cap. *Quæ contra omnes 8. dist.* & consequenter dispensatio propriè, quæ scilicet legis vinculum relaxat: nullatenùs cadere potest. contra Præcepta Divini Juris.

79 Secundò nullitas dispensationis surgit ex defectu potestatis; nam ad legem Divinam ita se habet quilibet homo, sicut persona privata ad legem publicam cui subjicitur, ut inquit Sanctus Thomas *dictò quæst. 97. art. 4. ad 3.* Imò minor est proportio Pontificis ad legem Divinam, quàm inferioris Prælati ad legem Humanam, cap. 2. ad finem *versiculo Nam inter Creatorem & creaturam suprà de Summa Trinitate.* Sed in lege humana inferior non dispensat contra legem Superioris, cap. *Inferior 21. dist.* cap. *cùm inferior de majoritate & obedientia,* Clem. *Ne Romani in princ. de elect.* Ergò nec Pontifex contra legem Divinam: quò argumento utitur etiam Turrecrem. in dict. capite *Sunt quidam, numero 2. versiculo Sextò sic 25. quæst. 1.*

80 Undè quod dicunt Doctores nostri de dispensatione & limitatione Juris Divini: non potest intelligi propriè, pro ut dispensatio est Juris relaxatio secundum ea quæ notantur in §. *Nisi rigor 1. quæst. 7.* & in cap. *Ut constitueretur* in glossa in verbo *Detrahendum 50. dist.* & per Archid. in cap. *Licèt Canon num. 3. de elect. lib. 6.* Sed intelligi debet pro Juris Divini declaratione, ut post Ricardum de media Villa *in 4. sentent. dist. 38. quæst. 9. art. 1.* declarat Cardin. in cap. *cùm ad Monasterium, §. Abbas num. 16. infrà de statu Monach.* Potest enim Apostolicus declarare Divinas Leges in aliquibus casibus propter aliquas circumstantias non obligare, cùm scilicet ex earum oblervantia aut aliquid sequitur iniquum aut majus bonum impeditur; aliàs enim cùm pro interpretatione ad Deum recursus non pateat; non dedisset ipse Vicario suo sufficientem potestatem ad Ecclesiam gubernandam: quod erroneum esset asserere. Atque ita his casibus concedunt Theologi Summo Pontifici jus declarandi; non autem dispensandi, ut in specie Sanctus Thomas *in 2. 2. quæst. 54. art. 5.* ibi non tollitur lex naturalis humanà lege; sed declaratur Almain *de potestate Ecclesiæ cap. 13.* Turrecrem. in Summa *de Eccles. lib. 2. cap. 7. & lib. 3. cap. 53.* Silvester post alios *dictà quæst. 16. in fine.* Covarr. *variarum resol. lib. 3. cap. 13. num. 9. versiculo Fateor enim.* Sot. *de Justitia & Jure lib. 10. quæst. 3. art. 1.* & Vasquez *in opusc. moral. in tractatu de Beneficiis cap. 4. §. 2. dub. 1. num. 122. in fine.* Et in terminis declarationis intelligenda sunt exempla quæ in oppositum adducunt Felin. & Præpos. locis suprà citatis *num. 73.* Nam in illis casibus Pontifex non relaxat, nec restringit aut limitat legem Divinam; sed illam declarat, ut in cap. *Licet in fine de testibus.* Et ita etiam notat glossa unica in dicto cap. *Sunt quidam 25. quæst. 1.* dum dicit Papam dispensare in Evangelio, interpretando ipsum.

81 Quin imò Turrecrem. in eodem cap. *Sunt quidam num. 2, in fine*, affirmat nec valere nec verum esse quod dicit glossa præallegata; *quia*, inquit, *interpretatio obsequitur & obsequi debet Evangelio; aliàs non esset interpretatio, sed corruptio. Interpretari quippè Evangelium ad sensum bonum & Catholicum, non contradicendo veritati Fidei & Scripturæ Sanctæ: hoc licet Summo Pontifici; sed per hoc non dispensat in Evangelio, ut aliud dicat quàm quòd Dominus & Evangelium dicit.* Hæc ille.

Quæ cùm ita sint, si Lex Divina dicit simoniacum esse interventu pecuniæ Beneficium dare vel accipere, ut in superioribus probatum est: quomodò potest declarari Romanum Pontificem posse Beneficium Ecclesiasticum vendere sine vitio simoniæ; quippè hæc non esset declaratio seu interpretatio; sed potiùs inversio & corruptio legis Divinæ. Et sanè si ad dignitatem tuendam adversùs hodiernàm tirannidem liceret Romano Antistiti accipere pecuniam pro collatione Beneficii sine labe simoniæ, ut dicit Felinus: liceret etiam ipsi accipere peccuniam pro gratia & Sacramentis; & tamen admittunt omnes hoc Summo Pontifici non licere, ut ait Decius qui propterea: licèt multùm succinctè, reprobat Felini responsionem in dicto cap. *Ex parte, ille primo num. 25. de Officio Deleg.* Item hac ratione liceret Apostolico ad dignitatem servandam, accipere lucrum ex mutuo sine usuraria pravitate; & tamen 82 hoc nemo Catholicus auderet affirmare. Idque non aliâ ratione, nisi quia usurarum crimen utriusque testamenti pagin. detestatur. Et propterea super eo nulla fieri potest dispensatio, ut formaliter dicit textus in cap. *Super eo de usuris*; & notat glossa in cap. *Ex parte, ille primo* in verbo *Dimittere de Officio Deleg.* quæ apertè dicit propterea Papam non posse super usura dispensare, quia in utroque Testamento prohibita est. Et idem notant Innocentius, Hostiensis, Joannes Andreas & omnes in cap. finali *de simoniæ.* Ergò idem dicendum de simonia quæ similiter damnata est in novo & veteri Testamento, ut in dicto cap. Ex *multis* & cap. *Salvator 1. quæst. 3.* cùm nulla sufficiens ratio diverlitatis afferri possit. Atque ita diluitur responsio Felini. Inepta est etiam similitudo quam ponit Præpos. ubi 83 suprà *num. 75.* videlicet sicut in extrema necessitate non committitur furtum: ita nec Papa qui ex causa accipit peccuniam pro collatione Beneficii, committit simoniam; oportet enim ut procedat similitudo, utrinquè constituere extremam necessitatem & tunc posset sustineri, ut positus in extrema necessitate sicut non committit furtum, ita nec simoniam. Quemadmodum non committit usuram, qui in extrema positus necessitate; 84 promittit aliquid mutuanti ultra sortem; nec est simoniacus Pater nesciens baptisare, qui dat peccuniam sacrilego Sacerdoti aliter baptisare nolenti parvulum in extremis agentem, ut post Abbatem in cap. *In Ecclesia, de simonia* Richard. & Cajetan. Fusè probat Sotus *lib. 9. de Justitia & Jure quæst. 8. art. 1. colum. 8. versiculo Ad primum igitur.* Sed extra casum necessitatis retorqueri potest argumentum Præposiri; nam ad dignitatem sustinendam utiquè non liceret furari & Juris Divini prohibitionem relaxare, ut probatur in dicto cap. *Si quis*, cùm ibi notat per glossam & DD. Ergò nec spiritualia vendere.

Atque hujus sententiæ est apertè S. Thom. *in 2. 2. quæst. 100. artic. 1. ad septimum*, ait enim, *Papa potest incurrere vitium simoniæ, sicut & quilibet alius homo. Peccatum enim tantò in aliqua persona est gravius, quantò majorem obtinet locum. Quamvis ergò res Ecclesiæ sint ejus ut principalis* 85 *dispensatoris; non tamen sunt ejus ut domini, & possessoris. Et ideò si recipiet pro aliqua re spirituali pecuniam ex redditibus Ecclesiæ, non caret vitio simoniæ. Et similiter posset etiam simoniam committere recipiendo pecuniam ab aliquo laico non de bonis Ecclesiæ.* Hæc ibi. Et idem docuit *in quarta distinct. 25. quæstion. 3. articul. 3. ad 2.* in hæc verba: *Opinio illa erronea est (videlicet quæ adstruit Papam non posse simoniam committere) si enim Papa pro aliquo spirituali munus acciperet, simoniam committeret, sicut & alius homo, quia in ipso Petro, cui Papa succedit, simoniæ vitium damnationem inchoavit in novo Testamento.* Ejusdem sententiæ est Alber. Magn. itidem *in quarta distinction. 25.* ubi respondendo quæstioni sic ait: *In veritate benè putò quòd Papa potest committere simoniam, nec videtur mihi hoc dubium quando vendit spirituale.* Idem sensit Ulricus, seu Udalricus de Argentina Alberti Magni Auditor *in sua Summa Thrologiæ* relatus à Turrecrem. & Præpos. *in capit. Latorem, 1. qu. 1.* ubi ait: *Dicunt quidam Papam non posse committere simoniam cum quacumque persona Ecclesiastica, quia nihil lucratur, cùm omnes res Ecclesiarum sint suæ. Sed stultum est hoc dicere; cùm origo ipsius hæresis fuerit in voluntate incundi pactum cùm primo Papa, id est cum Petro etiam tunc temporis quando omnibus omnia erant communia; nec res Ecclesiarum sint Papæ, nisi sicut secundum leges omnia sunt Principis, scilicet ad gubernandum, non ad possidendum. Etsi etiam secundo modo sint suæ, tamen esset simonia, quia non possidet eas actu, sed sibi debentur cùm voluerit accipere. Et qui debitori suo daret aliquod spirituale, ut recuperet quod suum est, simoniam committeret. Idem est ergò in proposito.* Hæc ille. Nec refert, quòd multi Doctores declarent seu potiùs restringant, & limitent doctrinam S. Thomæ ut procedat in his tantùm, quæ sunt prohibita quia simoniaca, non autem in his quæ sunt simoniaca, quia prohibita, prout eam intelligunt Archid. Bellam. & Gemin. quos citat & sequitur Præpos. *in cap. Non deest, num. 6. 12. distinct.*

Nicolaus de Ausmo *in supplement. Summæ Pisanæ in ver. Simonia 1 in fine.* Paul. in Clement. *1. de Summ. Trinit.* & Felin. *in cap. Ad audientiam, il. secundo, num. 3. ver. Est verum quod B. Thomas de rescript.* & Silvestr. *in ver. Simonia, num. 4. verf. Quartò quæritur.* Quoniam esto hoc verum sit, tamen quod spectat ad rem præsentem, cùm vendere titulum Canonicatùs vel alterius simplicis beneficii sit prohibitum quia simoniacum, ut probatum est in *præcedenti quæstione numer.* 40. consequens est, ut si Papa pro collatione hujusmodi beneficii pecuniam accipiat, in sententia D. Thomæ non sit à simoniæ vitio immunis. Idque non obscurè docuit idem S. Thomas, *dist. quæst. 100. articul. quarto*, dùm ait beneficium Ecclesiasticum dici spiritualibus annexum quasi ab eis dependens. Non enim competit nisi ordinem clericalem habenti; & per consequens esse non posse sine spiritualibus: & propterèà nullo præmio, aut pretio conferri debere, quia beneficio vendito, intelliguntur etiam spiritualia venditori subjici. Et apertiùs hoc sensit Joannes Gerson Cancellarius Parisiensis *in tractat. de simon.* his verbis: *Super materia simoniacæ labis in collatione beneficiorum per Papam resolvendo materiam ad radicem Scripturæ sacræ qua demissa percurrere ramos opinionum particularium fine caret; ponitur hæc conclusio. Simoniaca labes contra Jus Divinum vel de simoniaca specie suspectum est in conferente beneficium Ecclesiasticum, etiam si sit Papa, exigere, vel extorquere à beneficiando promptam pecuniam sub titulo primorum fructuum, ac impedire possessionem & officiationem suam, quousque solverit illam pecuniam: licet quod spectat ad primos fructus, seu annatam egregius hic vir deceptus fuerit ex illorum suggestione, qui in Concilio Constantiensi afferebant Papam quasi ex contractu pro collatione beneficii exigere pecuniam contra Evangelicum præceptum, gratis scilicet accepistis, gratis date.* Quod tamen erroneum esse fusè ostendimus *in c. 1. Ne Præl. vices suos in 3. opposit.*

Ex supradictis satis liquet de veritate hujus sententiæ; sed nihilominùs ad majorem evidentiam subnectuntur etiam rationes infrascriptæ, quas in proposito adducunt Durandus & Petr. de Palude apud Terrecr. *in d. c. Latorem, n. 7. v. Pro qua opinione, 1. quæst. 1.*

86 Prima ratio est. Major spiritualitas est autoritas officiandi Ecclesiam, quàm autoritas docendi quamcumque humanam scientiam. Sed autoritas, sive licentia docendi sine peccato vendi non potest, ut habetur infra de *Magistr. in Rubro & Nigro, quasi per totum.* Ergò fortiori ratione, nec autoritas officiandi Ecclesiam. Et quamvis Præpos. *in d. c. Latorem, num. 21.* respondeat hanc prohibitionem esse Juris positivi, in quo Papa potest dispensare; hoc tamen non videtur admittendum, quia prohibitio ne quid exigatur pro licentia docendi fundatur in autoritate Evangelii, *Matt. 10. Gratis accepistis, gratis date, ut in c. 2. de Magistr.* & scientia est donum Dei, ut dicit *gloss. in c. 1. in ver. pretium exigat, eod. tit.*

87 Secunda ratio. Venditio beneficii est prohibita jure divino in Evangelio, *Matth. 10.* Non quidem in se, sed in suo simili: non enim minùs spirituale est autoritas eligendi Episcopum & officiandi Ecclesiam, quàm autoritas prædicandi. Sed in simplici Canonicatu est autoritas eligendi Episcopum, *cap. 1. & quasi per totum, de elect.* & officiendi Ecclesiam, *c. unico, de Cleric, non residen. lib. 6. c. fin. de rescript. eodem lib.* Clemen. *Ut ii, de ætat. & qualit.* cum multis similibus. Si ergò autoritas prædicandi prohibetur vendi jure Evangelico, Ergò & autoritas eligendi Episcopum & officiandi Ecclesiam, quæ est in simplici Canonicatu. Nec satisfacit responsio Præpositi *ubi supra*, quòd Canonici non eligant, ut singuli, sed ut Collegium: nam nihilominùs unusquisque cum sua voce causat electionem & concurrit in collatione Juris spiritualis, quod per electionem acquiritur electo, secundum ea, quæ dixi 88 *in c. Bonæ, il primo, num. 77. supra de postulat, prælat.* Nec subsistit quod subjicit Præpos. quod causa sit multum remota. Imò enim est proxima & immediata, quia ex votis singulorum publicatis & invicem collatis immediatè surgit & producitur electio, ut in *c. Quia propter, de elect.* Et quatenus esset remota, est tamen originalis, quæ præcipuè attenditur, ut *in c. Litteris, de rescript.* nam ad primordium tituli posterior formatur eventus *l. unico, ad fi-* 89 *num, C. de imponen. lucrat. de script. lib. 10.* Item ad rem non pertinet quod cum simoniaco in præambulis ad Ordinem dispenset Episcopus, ut *in c. per tuas il terzo, de simonia*; quoniam dispensat post factum in pœna, quæ est de jure positivo. Sed hinc non sequitur ut simonia illa non sit prohibita jure naturali & divino. Sicut videmus Episcopum dispensare posse in crimine adulterii, ut *in c. An si Clerici, §. de adulteriis, infrà de judic.* Et tamen certum est adulterium esse prohibitum in lege æterna & esse intrinsecè malum. *c. Ita ne, 32. quæst. 5. c. Litteras, de restitut. spoliat. & c. Inquisitioni de sentent. excommunicat.*

Tertia ratio. Si Papa recipiendo pecuniam in collatione beneficii Ecclesiastici non committeret simoniam; hoc ea 90 tantùm ratione proveniret, quia non reciperet pecuniam pro beneficiis, sed pro fructibus cùm possit separare præbendam à Canonia ex notatis *in c. Cùm M. Ferarien. de Constit. & in c. fini de consuetud. lib. 6.* Et hac specie tradit Præpos. *in c. Latorem, n. 22. v. potest responderi, 1. qu. 1.* Cardin. Jacob. *de Concil. lib. 4. art. 4.*

Sed hæc ratio falsa est, quia ut arguit ibidem Turrecrem. 91 *num. 8. verf. Quarò potest argui.* Si verum esset Papam non conferre nisi fructus: nullus, cui Papa conferret beneficium haberet titulum beneficii, nec dicendus esset talis Ecclesiæ Episcopus, Decanus, aut Canonicus, nec deberet ea exercere, quæ sunt illius officii. Præterèà litteræ Papales super talibus provisionibus confectæ, potentissimè declarant contrarium, dum provisos jubent institui. Instituere autem est jus Canonicum in Ecclesia seu Ecclesiæ beneficio conferre ut in *c. Ex frequentibus, de institut.* Cardin in Clem. 1. *in 6. q. in solut. num. 11. de supplen. neglig. Prælat.* Ergò fateri oportet non solum vendi fructus beneficiorum qui sunt accessorii ad titulum, sed etiam illud quod est merè spirituale & principale, scilicet titulum, seu potestatem exercendi hujusmodi ministerium, propter quod iidem fructus sunt deputati. Idque clare deciditur in *c. Si quis objecerit, 1. q. 3. & in c seq.* ubi dicitur: Quisquis horum alterum vendit, sine quo nec alterum provenit, neutrum invenditum dereliquit.

Præterèà quamvis præbenda possit consistere in mera tem- 92 poralitate & cadere etiam in laicum & de hac intelligenda sit glossa *in d. c. cum M. in ver. Receperunt, de Constit.* tamen secùs est si præbenda sit annexa Canoniæ, quia tunc est jus spirituale, ut in *c. dilecto, infrà de præben.* & declarat Abb. *in cap. Tua nos, num. 3. de Simonia.* Ac proindè prohibetur vendi jure divino, naturalique, ut efficaciter probat Cajetan. *loco proximè citando.*

Demum ut optimè explicat Cajetan. *tom. 2. opuscul. in* 93 *tract. 9. de simonia, si. 1.* Ecclesiastico beneficio duo insunt, videlicet Clericatus & præbenda: nam cuilibet beneficio annexa est saltem prima Clericalis tonsura, *c. cum adeò de rescr. & c. Ex litteris, de transaction.* & cuilibet intitulato 94 debita est præbenda, quia Clerici vivere debent de patrimo- 95 nio Jesu Christi, cujus obsequio deputantur *c. cum secundum de præbend.* nec datur Canonia sine præbenda, id est titulus 96 beneficii sine stipendio, *c. relatum & c. dilectus, il primo, eod. titul. cap. cùm super de concess. præbend. c. Jacobus de simonia, cum concordan.* & quidem Clericatum esse ex jure divino, ut inquit Cajetanus, constat tum ex eo, quòd Cle- 97 ricatus nihil est aliud, quàm additio ad ministrandum sacrificiis divinis. Undè & à sorte nomen accepit, quia in sortem Domini qui Clerici sunt, electi sunt, Ad hoc *c. Cleros, 21. distinct. c. duo sunt, 12. quæst. 1. & d. cap. cum secundum.* Fuerunt enim omni tempore Clerici. Ante legem quidem primogeniti Clerici erant. Undè & primogenituræ jus sacrum erat. Sub lege autem tota Tribus Levi sanctificata est ad divina officia. Tum ex eo quod spirituale quoddam est: omnis enim Clerici officium in spiritualibus actibus consistit, ut in 98 *c. perlectis 25. dist.* Undè in prima tonsura ex utraque parte præcisio corporalis in capite fit, scilicet secundum partem superiorem, in qua fit tonsura & secundum parem inferiorem per quatuor angulos, in qua inciduntur capilli, ad significandum eos à temporalibus undique præcisos, ad superna, quæ spiritualia sunt ministros deputari, ut in *d. c. duo sunt.* Tum autoritate S. Thom. in 2. 2. *quæst. 100. art. 4.* qui officium clericale non spirituali annexum, sed spirituale esse à Deo dicit, itaut propterèà beneficium Ecclesiasticum Spirituali annexum, sensetur, quia Clericali officio conjunctum est. Spiritualium autem autor Deus est. Undè quemadmodum Summus Pontifex involveretur crimine simoniæ, si venderet titulum beneficii cui esset annexa potestas Clavium, ita & si vendat titulum beneficii, cui sit annexum officium Clericale. Quoniam, ut Cajetanus subjicit, quamvis in spiritualibus sint 99 gradus & ordo sit spiritualior clericatu & Claves sint magis spirituales multis Ordinibus, omnia tamen in spiritualium genere sunt & omnia invendibilia sunt, quia totum genus spiritualium est materia repugnans venalitati, id quod egregiè ostendit S. Thomas loco citato. Est ergò in omnibus Ecclesiasticis beneficiis unum spirituale & omninò invendibile scilicet officium clericale & in hoc Cajetanus supplet distinctionem Abbatis tanquam diminutam, qui in *c. extirpandæ, §. Qui verò n. 53. de præben.* enumeravit executionem Ordinis & potestatem Clavium & prætermisit clericatum, licèt fortè Abbas sub executione Ordinis comprehenderit etiam primam tonsuram, quæ à Canonistis habetur pro ordine, ut dixi in *c. cum contingat supra de ætat. & qualit.* cùm præsertim excludat Papam à vitio simoniæ tantùmmodò in Hospitalibus & aliis habentibus solam administrationem temporalem. Hæc quoad Clericatum.

Quo verò ad præbendam, observandum est diligenter ex 100 Cajetano, ubi supra, hoc nomen in se multa continere: nam præbenda dicit duo, id est stipendium Clericale & certam de-

terminationem talis stipendii vel ad certam quantitatem, puta mille ducatorum, vel ad certum tempus puta ad annum, vel ad certum annum locum puta ex fructibus talis prædii &c. & consequenter in præbenda possunt considerari quatuor. Primò jus stipendii; secundò stipendium ipsum, tertiò jus talis & tanti stipendii, in tali loco &c Quartò ipsum tale & tantum stipendium; de quibus sigillatim discendum est.

101 Jus stipendii proculdubio ex divino jure est spirituale sicut jus accipiendi decimas, ut per D. Thom. in 2. 2. *q.* 100. *art.* 4. *ad* 3. quia eo ipso quòd quis Clericus est & divinis officiis mancipatus jus habet ut sustentetur ab Ecclesia, *Clerici* 1. *q.* 2. nam dignus est operarius mercede sua 1. ad Timoth. 5. *c. quicumque* 12. *q.* 2. & denario fraudari non debent in Vinea Domini laborantes, Matth. 20. *c. fin. de Magistr.* neque os bovi ligari debet tituranti. Deuteron. 25. *c. Ecclesias*, *v. Item non alligabis*, 13. *q.* 1. *c. extirpandæ infrà de præben.* Et qui ad onus eligitur, repelli non debet à mercede, *c. cum secundum eod. tit.* Justum namque est, ut illi consequantur stipendium, qui pro tempore suum commodare reperiuntur obsequium, *c. charitatem*, 12. *q.* 2. Et propterea Sacerdotibus Ægipti ex publico providebatur, ut dicitur Genes. 14. & Tribus Levi quia jus hoc habebat, partem inter fratres suos non accepit. Et ut dicitur 1. ad Corinth. 9. *Qui altari deserviunt, cum altari participant.* Et Paulo ante, *Quis militat suis stipendiis unquam.*

102 Stipendium verò ipsum est quid temporale, sed divino jure debitum, ut probatum est. Iniquum quippe esset ut assistentibus Deo pro nobis oportuna non daremus, *c. Ecclesias*, §. *His ita*, 13. *q.* 1.

103 Jus autem talis & tanti stipendii, licet habeat determinationem seu taxationem ab Ecclesia, tamen re ipsa non est aliud à primo, quia per hoc, quod Clerico confertur certa præbenda, non confertur ei novum jus, sed juri quod habet à Deo determinatur certa possessio, Jus enim quod Clericus habet à Deo indeterminatum est, nec magis exigit hoc, quàm illud stipendium: sed Ecclesia tribuendo certos redditus, determinat illud allignando illi propriam materiam, exemplo Sacerdotis, cui cùm datur Parochialis Ecclesia vel autoritas audiendi Confessiones, non confertur novum jus, cùm in sua ordinatione jam à peccatis absolvendi potestatem acceperit, ut in decreto Concilii Tridentini *c.* 15. *sess.* 23. sed juri, quod habet à Deo, determinatur ab Ecclesia materia circa quam operatur Ad hoc *c. Generaliter*, §. *Ecce sufficienter & cap. sequent.* 16. *qu.* 1. & docet S. Thom. *quolib.* 12. *art.* 30. Unde similiter non sunt duo jura in Clerico respectu beneficii, sed unum tantùm à Deo indeterminatè datum quoad materiam & postmodum ab Ecclesia determinatum. Quod etiam patet exemplis præcepti de sanctificatione festorum, de confessione facienda, de jejunio, de decimis solvendis & consimilibus, quæ ex jure divino sunt indeterminatè, & ab Ecclesia sunt quantùm ad determinationem temporis, quantitatis, modi &c. Et tamen non sunt duo præcepta, unum de jure divino, & alterum de jure positivo, sed unum tantùm de jure divino indeterminatum & determinatum ab Ecclesia. Ad hoc Concilium Tridentinum *sess.* 14. *de Sacram. Pœnitent. cap.* 5. & dixi *in cap. Omnis utriusque*, *num.* 25. *infra de pœnitent. & remiss.* Quemadmodum ergò ex determinatione

104 Ecclesiæ non multiplicantur præcepta, ita nec multiplicantur jura, arg. *cap. inter corporalia de translat. Episcop.* Eorum igitur, quæ in Clerico beneficiato sunt, omnia ex jure divino sunt, præter quartum, videlicet determinatio stipendii. Quoniam ex jure positivo à Prælatis Ecclesiæ institutum est ut annua stipendia, & tantæ quantitatis &c. in illa, aut illa sint Ecclesia, & tali Ministro applicata, ut in *c. Nemo, de consecrat distinct.* 1.

105 Quibus ita constitutis facilè dignosci potest quid in præbenda sit venale & quid non: nam cùm spirituale venditionis materia naturaliter esse non possit, & jus omne Clericale tam respectu stipendii indeterminati, quàm respectu talis & tanti stipendii spirituale sit: hinc necessariò sequitur ut jus præbendæ non sit venale, & illud vendere simoniacum sit, non quia prohibitum, sed quia ex sui natura est simoniacum, & consequenter vetitum etiam Papæ secundum determinationem glossarum, *ut hic in ver. Il-*

106 *licitæ pactionis & in dict. ex parte, il. primo in ver. Dimittere de offic. deleg.* Ipsum autem stipendium, seu ipsa præbenda cùm sit res purè temporalis, vendi potest. Unde secundum div. Thomam in prælleg. *quæst.* 100. *art.* 4. *ad* 3. cùm Papa concedit decimas militibus, non concedit eis jus spirituale accipiendi decimas, sed tantummodo res tem-

107 porales, quæ decimæ appellantur.

Quare superest tantùm examinandum an præbenda ipsa, quæ, ut diximus, ex sui natura venalis est, prohibeatur vendi ratione connexionis cum Clericatu. Et quidem est hic duplex connexio, scilicet juris præbendæ ad Clericatum,

108 & ipsius præbendæ ad hunc Clericum. Prima connexio venalitatem omnino excludit, tum ex natura connexorum, quia utrumque, id est tam Clericatus, quàm jus præbendæ spirituale est, ut patet ex dictis: tum ex natura connexionis: constat enim jus præbendæ non esse connexum quasi rem alienam conjunctam cum Clericali officio, sed per identitatem vel quasi, ut explicat Cajetanus. Ideòque beneficium, seu præbenda dicitur sequela officii, *c. hos & c.* 109 *Si quis Sacerdotum*, 81. *distinct. c. Præter hoc* 32. *distinct. gloss. in c. fin. in ver. Datur, de rescript. lib.* 6. Nec datur Canonia sine præbenda, ut prædiximus & notat glossa *penultim. in c. unico de Cler. non resident. lib.* 6. Idèoque S. Thom. *dict. art.* 4. *in corpore*, affirmat beneficium Ecclesiasticum esse necessariò annexum officio Clericatûs tanquam ab eo dependens & nullo modo sine spiritualibus posse consistere. Quare præbenda utcumque sit res temporalis: tamen cùm sit annexa officio Clericatûs ex debito divini juris; & ex illo proveniat necessariò quisquis horum alterum vendit, neutrum invenditum derelinquit & simoniacus est, juxta textum *in c. Si quis objecerit*, 1. *qu.* 3. relatum à D. Thoma *ubi supra in argumento contrario.* 110

Secunda autem connexio, id est ipsius præbendæ ad hunc Clericum secundum diversos respectus venalitatem compatitur & excludit. Compatitur quidem ratione ipsius Clerici activè, quia potest ipse beneficii sui fructus vendere & lo-
care Extravag. *Ambitiosæ versic. Ac destructibus, de rebus* 111
Eccles. non alien. Excludit autem ratione ejusdem Clerici passivè, quia non potest eidem vendi propter duo. Primò, quia non potest res vendi à non Dominio, *l.* 1. *C. de Usucap. pro empt.* nullus autem Prælatus, nec Summus Pontifex est Dominus fructuum percipiendorum: redditus enim omnium Ecclesiarum quamvis sint Papæ ut principalis dispensatoris: non tamen sunt ejus ut Domini, & possessoris, ut inquit S. Thom. & Ulric. *locis supracitatis*, 112
num. 46. Secundò, quia conferre alicui Clerico beneficium & vendere illi fructus percipiendos nihil est aliud, quàm vendere illi executionem proprii & spiritualis juris. Paria autem sunt vendere jus & illius executionem, ut patet ex dictis *supra num.* 31. Unde & duo peccata hic concurrunt, Injustitiæ, quia venditur Clerico quod suum est, *l. Res suæ, ff. de contrahend. empt. l. Cùm res & l. Si Mater,* 113
Cod eod. Prius enim Clericus intelligitur habere titulum, qui dicitur gratis dari & deindè executionem, quæ titulum consequitur. Item peccatum simoniæ, quia vendi convincitur executio spiritualis juris. Et hoc ipsum ante Cajetanum docuerunt Petr. de Palude & Terrecrem. ut patebit infrà, *n.* 123. *v. At si venderetur.* 114

Quamobrem ex prædictis concludendum est venditionem beneficiorum Ecclesiasticorum sive habeant annexam potestatem Clavium & executionem Ordinis, sive Officium Clericatûs esse prohibitam quia simoniacam, non autem simoniacam quia prohibitam; & consequenter nec Summo Pontifici licitam esse, cùm emptionis materia res spiritualis sit, quæ Jure naturali & Divino venalitatem omninò excludit.

Undè hanc sententiam non tantùm in Canonicatibus, sed etiam in aliis beneficiis simplicibus uti veram & consonam sacris regulis, amplectuntur Durand. & Petr. de Palude *in quarta distinct.* 25. quos refert & sequitur Cardin. Turrecrem. in *cap. Latorem, num.* 6. 1. *quæst* 1. Item Cardinal. Cajetan. *in prælleg. tract.* 9. *de simonia*, ubi testatur hanc esse communem Theologorum opinionem & oppositam appellat errorem Canonistarum & consentit Sotus, *lib.* 9. *de just. & jure quæst.* 7. *art.* 1. Et quamvis impugner rationem illam Cajetani, quod Clericalis tonsura sit de Jure Divino, existimans etiam minores ordines esse ex Constitutione Ecclesiæ, tamen quoad hoc Soti doctrina nedum falsa, sed etiam periculosa est, ut vidimus *in cap. Cùm contingat, num.* 72. *supra de ætat. & qualis.* Eamdem latè tuetur Thomas Campeg. *in de tractatus.* An Papa labem simoniæ incurrere possit, ubi *num.* 11. dicit magno applausu recipiendam esse sententiam Petr. de Anchar. *in cap.* 1. *de Constitut. in* 11. *oppositione*, quod facere beneficia Ecclesiastica venalia est denigrare universalem statum Ecclesiæ, per *l. Si quemquam, C. de Episcop. & Cleric.* cùm dicitur profectò enim quis locus turris & quæ causa poterit esse excusata, *Si veneranda Dei Templa pecuniis expugnentur?* Quòd si denigratur status universalis Ecclesiæ, nec Romano Pontifici erit permissa, per ea, quæ habentur, *in cap. Sunt quidam* 25. *quæst.* 1. *& infra num.* 25. dicit esse rejiciendam & prorsùs abominandam doctrinam Cardinalis, *in cap.* 1. *de simonia*: asserentis Papam ex justa causa posse quandoque in collatione beneficiorum aliquid recipere, licet non passim, ne scandalizet Ecclesiam.

Non obstant modo contraria argumenta. Ad primum enim respondetur ex Durando apud Turrecrem. *in d. cap. Latorem, num.* 9. *vers. His habitis*, 1. *quæst.* 1. Imperatorem, si vendat Magistratum, quamvis non peccet contra legem Juliam de ambitu; tamen peccare in legem naturalem, cui subjicitur. Undè similiter, & Papa vendendo quodcumque beneficium Ecclesiasticum, tametsi non peccet in legem Canonicam, cui non subjicitur; peccat tamen in legem divinam &

naturalem. Sed hanc responsionem quatenùs habet Imperatorem vendendo Magistratum peccare in legem naturalem, refellit Petr. de Palude apud Turrecrem. *ubi supra*, quia illa potestas est temporalis, & propter utilitatem Reipublicæ potest institui ut Magistratus, seu Præposituræ laicales venderentur, sicut alicubi fit, & observatur in multis Curiis Regum, & Principium, Hoc enim secundum eum fieri posset sine peccato, dum tamen caveretur ne mala exindè sequerentur, licèt hanc venalitatem etiam in Principe sæculari plurimum damner Præpos. *in Summa*, 1. *quæst.* 1. *n.* 35. & in eam invehat glossa pragmat. Sanct. *in titul. de Annatis, in princ. in ver. Ecclesiasticis.*

Itaque respondetur secundò leges civiles ad rem præsentem non pertinere; quia loquuntur in dignitatibus, & officiis sæcularibus, quæ multùm differunt à dignitatibus, & officiis spiritualibus, ut *in cap. Solitæ, de major. & obedien.* Undè ex diversis non debet fieri illatio, vulgata, *l. Papinianus exuli, ff. de minor.* nam sicut res temporales in quantùm usui nostro deserviunt sunt in potestate nostra, *l. In re mandata, C. Mand. & l. Nemo externus, C. de Judæis*; & ideò vendi, & emi possunt: ita & jura, & officia, & dignitates ad gubernationem, & dispositionem quarumcumque rerum hujusmodi ordinatæ, naturæ non repugnat quia pos-
116 sint vendi, sed subsunt soli Constitutioni Principis. At contrarium est in spiritualibus, quæ in nullius sunt dominio, nisi solius Dei, sicut sunt virtutes spirituales, quarum naturæ repugnat venditio, ut *in cap. Gratia*, 1. *quæst.* 1. cùm nullum pretium sit, quo æstimari possint. Quare idem
117 dicendum in officiis, & dignitatibus Ecclesiasticis, quæ cùm disponant, aut versentur objectivè circa talia, sunt ejusdem naturæ, vel saltem merè spirituales quædam potestates: nam quilibet titulus Ecclesiasticus est quædam spiritualis potestas, seu jus spirituale ad aliquos actus spirituales exercendos. Ad hoc *capit. Concessa*, 12. *quæst.* 2. *cap. Generaliter*, 16. *quæst.* 1. *cap. ult.* 1. *quæst.* 2. *& cap. fin. de rescr. lib.* 6. Et quod notat glossa *in cap. Dudum, il. secundo, in ver. Intitulatum, supra de elect.*

118 Ad secundum respondetur negando minorem; falsum enim est in sacra Scriptura non inveniri damnatum ut simoniacum, nisi venditionem Sacramentorum, & operationem miraculorum. Imò enim Marth. 10. prohibentur vendi omnes actus spirituales, ad quorum aliquem simplex quoque Canonicus deputatur, ut in Clem. *Ut ii, de ætat. & qualitat.* & in
119 decreto Concilii Tridentini *cap.* 3. *session.* 21. *& cap.* 12. *sess.* 24. & in lege veteri reprobatur ut fiat Minister per pecuniam: habetur enim 3. Reg. 13. *Quicumque volebat, replebat manum suam, & fiebat Sacerdos.*

Nec obstat si dicatur; Olim erat quidem simoniacum ut quis fieret Minister Templi pro pecunia, quia institutio ministrorum Ecclesiæ erat de jure divino & sanctificatio Sacerdotum & Levitarum: licèt distinctio, & ordinatio fuerit facta à David. At institutum Canonicorum est de jure divino, sicut Ordinum, & Sacramentorum. Item autoritas Matth. 10. *Gratis accepistis*, &c. intelligi potest de his, quæ accipiuntur à Deo, non ab homine, ut sunt Canonicatus.

120 Id inquam non obstat, quia spirituali formaliter accidit, ut habeat causam spiritualem divinam ad hoc ut ejus venditio sit simoniaca. Undè cùm deputari ad divinum cultum sit spirituale, sicut & ipse cultus, à quocumque fiat hæc deputatio, dum tamen ad illum pertineat, est ex potestate à Deo derivata: & consequenter deputare est in se simoniacum, eodem modo simoniacum erit illam deputationem vendere sive eadem deputatio fiat à Deo immediatè, sive ab homine habente potestatem Dei.

Et quæ de Canonicatu dicta sunt, eadem vendicant sibi locum in quolibet simplici beneficio, cùm illi sit annexa necessariò saltem prima clericalis tonsura, & consequenter deputatio ad divinum cultum, *cap. Cleros*, 21. *distinct. cap. Psalmista* 23. *distinct. c. Perlectis*, §. *Ad Psalmistam* 25. *distinct. & cap. Duo sunt*, 12. *quæstion.* 1. Quod efficaciter probat Cajetanus superiùs relatus *numer.* 97. 98. *& 99.*

Ad tertium respondetur negando consequentiam, quia
121 non procedit similitudo à jurepatronatûs ad collationem be-
122 neficiorum: nam jurpatronatus transit vendita villa, vel Castro cum universitate bonorum, nec venditur directè & principaliter, quia super ipsum non cadit venditio, sed super villam, nec indirectè, & secundariò: quia villa non pluris venditur propter jurpatronatus annexum, alioquin esset si-
123 monia, ut *in c. Ex litteris, & d. c. Cùm sæculum* cum utrobique notatis per Doctores *de jurepatron.* At si venderetur beneficium Ecclesiasticum, venditio caderet directè super id quod est spirituale: quia Prælatus non habet aliter beneficium conferre, nisi quia habet instituere ministrum ad officium. Et ideò si quid venderet, hoc principaliter venderet, & ratione hujus quodcumque annexum temporale. Atque ita caderet venditio directè super id quod spirituale est, quod fieri non potest sine vitio simoniæ Et ita ad argumentum contrarium respondet Durandus.

Verùm hæc responsio non placet Petro de Palude, quia Prælatus non solùm dat spirituale, sed etiam temporale: confert enim Papa eodem contextu Canoniam, quæ est jus spirituale, & præbendam primò vacaturam, quæ est beneficium temporale, ut *in cap. Cùm M. de Constitutionibus.* Undè posset dicere. Ergò confero tibi gratis Canoniam: sed si eum hac velis habere præbendam, dabis mihi tantum. Undè dimidius Canonicus quoad jus spirituale est integer Canonicus. Ergò si Papa faceret eum integrum Canonicum pro pecunia, venditio caderet super purè corporale. Et cum Paludano simpliciter transit Turrecrem. in *d. c. Latorem, n.* 9. *v. Ad tertiam rationem*, 1. *q.* 1.

Quin imò ob hanc rationem separationis Cardin. Jacobat. *de Concilio lib.* 4. *art.* 4. relatus à Redoan. *de simonia, part.* 1. *cap.* 22. *num.* 8. tenet Papam non esse simoniacum si pro pecunia conferat beneficium requirens Ordinis executionem, puta Episcopatum, vel beneficium Curatum, si non gerat in mente vendere Ordinem: quia pecuniam non videtur recipere pro Ordine, sed pro beneficio tantùm. Et Papa potest separare Ordinis executionem ab ipso beneficio: nam ubi vult liceat aliquem ut non teneatur ministrare in Ordine requisito in beneficio, quod habet, & potest facere ut serviat per substitutum, ut ibi per eum. Et videtur sequi Gundisal. Villadiego in *tract. de legat. num.* 36. Sed certè Durand. videtur immeritò impugnari, quia præbenda etsi temporalis res sit: tamen ex debita juris divini est necessariò connexa cum Clericali officio: & ideò, vendito uno, neutrum invenditum derelinquitur, ut *in dict. c. Si quis objecerit, & in c. seq.* 1. *quæst.* 3. & latè probatum est supra *num.* 34. 90. *&* 106. Et nihilominùs idem Petr. de Palude, & Turrecr. ad quintum argumentum contrarium respondet secundo loco, accessorium sequi suum principale, & non e converso, ut in reg. *Accessorium.* Undè cùm principale est in se corporale; tunc super ipso utique cadit venditio, & spirituale gratis consequitur, & ita est in jurepatronatûs, ut in *dict. c. Ex littera, & c. Cùm sæculum, de jurepat.* At verò cùm è converso spirituale est principale, & temporale accessorium, prout est in beneficio, tunc sicut titulus beneficii debet gratis concedi, & non vendi: ita & accessorium. Quapropter cùm de jure divino sit, ut qui altari servit, de altari vivat, ut *in c. secundum, de præbend.* & ex dictis patet: contra jus divinum esset, si illud quod pro officio dari debet, non daretur nisi, pro pecunia. Quòd si Prælatus de facto sic divisim ageret, dicens: *Do tibi gratis Canonicatum, & vendo tibi præbendam*; ageret tum injustè, quia semel datum venderet: dando enim Canonicatum dat per consequens præbendam, ut in *c. Relatum, & c. Dilectus il. primò, de præbend* tum simoniacè, quia non venderet fructus ipsos, sed jus percipiendi fructus. Ipsum autem jus est spirituale per essentiam, quia est idem re quod Canonia, ut dictum est, *numer.* 118. Ad hoc *c. Dilecto eodem tit.* & quod notat Abb. *in cap. Tua nos, in secundo notab. de simonia*

Ad quartum respondetur negando consequentiam. Ratio est, quia secundum Durandum, & Turrecrem. *locis citatis*, antecedentia, ad Sacramenta possunt licitè vendi, dummodò pluris non vendantur ratione consecrationis, quia super illud quod est corporale, cadit directè venditio, sed officium sequens ad sacramentum secundum se est spirituale, & ideò nec ratione temporalis annexi consequentis vendi potest, cùm non transferatur, nisi prius translato officio. Undè oportet venditionem cadere super officium quod est spirituale.

Et hinc patet etiam responsio ad sequentem confirmationem: quia quando est aliquid partim corporale, & partim spirituale potest aliquo modo fieri venditio ratione corporalis ubi vendens directè & per se potest illud corporale in alterum transferre, & non mediante spirituali, quod non est in proposito.

Ad ultimum respondetur negando majorem. Ratio est, 124
quia, ut inquit Turrecrem. *in dict. c. Latorem, numer.* 9. *vers. Ad quintam*, post. Petr. de Palude, ad hoc ut aliquid sit spirituale, ita ut illud vendere sit simoniacum, non requiritur ut sit in eo spiritualitas, quæ sit ens reale, naturale, vel supernaturale, sicuti sunt gratia, & Sacramenta, & hujusmodi; sed satis est ut sit in eo spiritualitas, quæ sit relatio rationis, sicut vendere Calicem consecratum ratione consecrationis, quæ in eo nihil reale ponit: & tamen est
125 ex se simoniacum. Similiter cùm per omne beneficium Ecclesiasticum Clericus ordinetur ad divinum cultum, *cap. Cùm ad hoc, de Clericis non residentib. cap. Cùm secundum de Præbend.* Concilium Tridentinum, *c.* 3. *sess.* 21. ipsum jus Canoniæ proculdubio est spirituale relatione, seu ordinatione ad divinum cultum, licèt in se non habeat rem
126 spiritualem. Ad hoc autem ut aliquid sit ex se simoniacum, non exigitur ut habeat causam spiritualem divinam: sed sufficit, ut in se sit tale formaliter. Si enim Papa fecisset Calicem, non propterea Calix plus esset consecratus, quàm si faber fecisset: cùm formaliter sua spiritualitas sit ex con-

secratione, Quamobrem quæ sunt ex Constitutione Ecclesiæ divino cultui annexa, sicuti sunt tituli Dignitatum, & beneficiorum quorumcumque, sunt ex se formaliter spiritualia, licèt effectivè per Ecclesiam.

Sed clariùs ad hoc argumentum, in quo Canonistæ constituunt vim totam præsentis disputationis, quodque, ut Cajetanus ait, est fundamentum totius erroris, respondet idem Cajetanus duobus modis.

Et primò dicitur hoc argumentum peccare, quia assumit non causam ut causam, dependentia enim, quam habent tituli beneficiorum à jure positivo, non est causa venalitatis, sed negotiatio spiritualitatis. Undè spiritualia, quæ ex jure positivo pendent, venalia non sunt, ut patet de consecratione sacrorvm Vasorum, Vestium, de benedictione nuptiarum, &c. quæ sunt de jure positivo: & tamen vendi non possunt. Oportet ergò ut oppositum argumentum procedat, pro fundamento assumere, quod titulus beneficii
127 sit res temporalis, & non quia est de jure positivo, ut secundum se possit esse materia venditionis.

Deindè aliquid esse de jure positivo contingit dupliciter. Uno modò quoad substantiam rei, ut sunt officia, & administrationes temporales. Alio modo quoad determinationem tantùm. Prima quia sunt totaliter ab homine, venalia sunt, ut notat gloss. *in c. Salvator, in ver. Judicem, 1. q. 3.* Alia verò, quæ secundum subsantiam eorum spiritualia sunt, & ab Ecclesia tantùm modificationem, & determinationem recipiunt: venalitati repugnant. Rursùs prima potest Ecclesia annullare, ut potè totaliter sua opera. Secunda
128 verò potest mutare, & aliter determinare. Undè quamvis in potestate Ecclesiæ sit separare à jure clericali determinationem præbendæ, quam constituit, si tamen illam sustinet, ex quo spiritualis juris determinatio est, omninò vendi non potest. Quemadmodum in potestate Ecclesiæ est subtrahere consecrationem Virginum, quam determinavit; si tamen sustinet, vendi non potest nisi simoniacè. Ita Cajetanus in prælegat. *tract. 9. de simonia, quæst. 1. ad fin opusc. tom. secundi.*

129 Demùm fallacia argumenti Canonistarum convincitur ex eo quod tituli Patriarchatûs, Archiepiscopatûs & Episcopatûs sunt de jure positivo, ut est textus in *c. 1. & 2. 22. distinct. & in c. Olim 59. distinct.* Dixi *in c. Quanto, supra de translat. Episcopi.* Et tamen constat apud omnes Papam vendere non posse titulum Episcopatûs sine labe simoniæ ut firmatum est supra *num. 31.* Igitur non licet arguere. Papa est supra omne jus positivum. Ergò potest vendere titulos beneficiales, qui sunt de jure positivo. Sufficit autem dare instantiam ad tollendam vim consequentiæ, ut posit Arist. 8. Topic. notat gloss. *2. in c. Suscepimus, num. 5. ver. Facit etiam de homicid.*

130 Sed rursùs adversùs prædictam conclusionem insurgit Præpositus *in dict. cap. Latorem, num. 29. 1 quæst. 1.* duobus fundamentis. Primum est, quia si simonia esset Jure Divino prohibita, sicut simonia in Ordine: diversimodè non puniretur. Quod tamen est falsum, ut notatur *in c. Presbiter, 1. qu. 1. & in §. Verùm, & in §. Ad hæc, 32. distinct.* Item non fieret tanta distinctio super dispensatione, ut cum simoniaco in Ordine non dispensetur: in simoniaco autem in beneficio in multis casibus dispensari possit, ut patet in *cap. Quicumque, in c. Eos, in princ. & in c. Præsentium 1. quæst. 5.*

131 Sed certè hoc primum fundamentum est valdè infirmum: quia in peccatis etiam ejusdem speciei jure Divino prohibitis sunt gradus & unum est gravius altero. Ideoque pro modo culpæ ab Ecclesia statuuntur pœnæ & conceduntur dispensationes. Sicut homicidium ex insidiis graviùs est homicidio in pura rixa vel ad defensam. Ideòque primum gravius punitur & super eo non dispensatur: cum tamen dispensari soleat in secundo *cap. 1. infra, de homicid. c. 1. eodem tit. lib. 6. c. Mirur 50. distinction.* & patet in decreto Concilii Tridentini *c. 7. sess. 14.* Et nihilominus utrumque est divina lege prohibitum, ut in Decalogo, *Non occides.* Et idem patet in aliis criminibus Jure Divino prohibitis, quæ ex variis circumstantiis graviùs vel mutiùs puniuntur juxta textum in *l. Aut facta, ff. de pœnis*, & fusè explicat Henrich. Boich. *in c. Archiepiscopatu, colum. 2. vers. Et in hac causa consideratione, infr. de raptor.* & fusius Marcian. Socin. *in cap. Licet, à num. 22. de pœnis.*

Præterea Concilium Calcedonense simili pœna condem-
132 nat eos qui Ecclesiastica beneficia interventu pecuniæ acquirunt, ac eos, qui sacram manûs impositionem, per quam Spiritus sanctus confertur, mercari dignoscuntur. Quæ sunt formalia verba textûs *in c. Ex multis, 1. qu. 3.* Atque ita argumentum Præpos. in oppositum retorquetur.

Alterum fundamentum est, quia Institutio beneficiorum est de jure positivo. Sed ad hoc satis, superque responsum est supra *numer. 125. & seqq.* Et quod Præpositus subjicit neque legem Veteris, neque novi Testamenti potuisse de his titulis cogitare, cùm nondum essent instituti, ridiculum est quia utriusque Testamenti Autor est Deus, cui nihil est absconditum; sed omnia manifesta sunt etiam antequam fiant, capite *Deus Omnipotens 2. quæstion. 1.* Futurum enim & præteritum non est in Deo, quia quidquid est in eo:
133 totum est in præsenti æternitatis, ut docet Sanctus Thomas in quæstionibus disputatis *de potentia Dei, quæst. 1. art. 5. ad secundum.* Imò Redemptorem nostrum de hoc cogitasse, satis convincitur ex dicto cap. *Ex multis*, ubi Summus Pontifex qui autoritatem habet Evangelium declarandi, dicit per nummularios quorum fit mentio *Matth. 10.* denotari venditores Ecclesiastici Beneficii, qui *Domum Dei* (Evangelio teste) *speluncam latronum faciunt.*

Demùm, etsi daremus legem veterem aut Evangelium de his titulis non cogitasse: satis est tamen ut damnaverit in genere venditionem Spiritualium; nam sub hoc genere comprehenduntur etiam Beneficia Ecclesiastica quæ utiquè Spiritualia sunt, ut in superioribus monstratum est.

Nec videtur subsistere media opinio quam Præpositus ex-
134 cogitavit in eodem cap. *Latorem num. 33.* distinguendo an Beneficium habens certum Ordinem annexum: pura Presbiteratum, conferatur pro pecunia non habenti illum Ordinem; an verò conferatur talem Ordinem habenti, ut primo casu sit simonia Jure Divino prohibita. In secundo autem sit simonia de jure positivo tantùm.

Hæc, inquam, distinctio non videtur subsistere; quando-
135 quidem jam promotus ad Ordinem quem requirit Beneficium: licet per affectionem Beneficii non astringatur ad novum Ordinem suscipiendum: astringitur tamen ad illius executionem in loco, cùm omnes obtrentes Beneficia quibus onera varia sunt annexa: videlicet ut alii Missas; alii Evangelium; alii Epistolas dicant seu cantent: teneantur & cogendi sint ab Episcopo in diebus statutis dictos Ordines per seipsos exercere ac cætera omnia Officia quæ debent, in cultu Divino præstare: ut in Clementina *Ut ii de ætate & qualitate*, innovata & ampliata à Concilio Tridentino cap. *4. sess. 22.* Atque ita in venditione cujuslibet Beneficii Ecclesiastici necessariò venditur executio Ordinis aut saltem Officium Clericale, quod ex sui natura Spirituale est & invendibile: ut ex dictis constat. Et ita suprà dictam distinctionem refellit: licèt multùm succinctè. Thomas Campeg. in præcitato Tractatu, an Papa labem simoniæ incurrere possit, *num. 13.*

Postremò ad autoritatem Canonistarum responderi potest
136 paucissimos esse ex antiquis & celebrioribus qui affirment vendere titulum Beneficii Ecclesiastici: esse prohibitum de jure positivo tantùm, adeò ut Abbas in dicto cap. *Extirpandæ num. 53. de præbendis*, dicat se non reperiisse hanc quæstionem per aliquem tactam, nisi per Card. in cap. *1. de Simonia*: omnes enim affirmant Papam non involvi crimine simoniæ in his quæ sunt simoniaca, quia prohibita; & nullus eorum, excepto Cardinali, *ubi suprà*. Hostiensis in cap. *Ex parte, ille primo num. 4. versiculo quædam verò de Officio Delegati* & Henrico Boich. in cap. *1. Ne Prælati vices suas*, exemplificat in venditione Beneficii Ecclesiastici. Et Cajetanus *tom. 2. opusc. in tractatu 9. de simonia quæst. 1.* in hoc haud fideliter refert Antonius de Butrio & Joannes de Imola in cap. *Ex parte, ille primo de Officio Deleg.* Non enim dicunt vendere titulum Beneficii: esse prohibitum de jure positivo, pro ut illos refert Cajetanus; sed simpliciter distinguunt cum glossa quædam esse prohibita, quia simoniaca; quædam verò simoniaca, quia prohibita. Imò, Rutrius *num. 10.* declarans quæ sint simoniaca quia prohibita; utitur exemplo glossæ: videlicet pallium vel pallillum dare potest receptionem in Canonicum, quasi innuens per hoc aliud esse si daretur in actu ipsius receptionis, Similiter Doctores citati suprà *num. 63.* qui dicunt in Curia Romana non committi simoniam excepto Henrico Boich. *ubi suprà*, non exemplificant in venditione Beneficii Ecclesiastici; sed generaliter in simoniacis quia prohibitis, ut in permutationibus & confirmibus juxta terminos dicto cap. *Ex parte, ille primo de Officio Delegati* & hujus Decretalis. Undè non video quomodo Præpositus in dicto c. *Latorem num. 29.* & quidam alii recentiores attestari potuerint hanc esse communem opinionem, cùm eam ex Classicis Canonistis nullus tangat præter Hostiensem, Henricum & Cardinalem qui etiam transeunt ficco, ut aiunt, pede; nec punctum ex professo examinant. Imò Hostiensis & Henricus uno tantùm verbo tetigerunt. Et nihilominus etsi hæc sententia esset communis Canonistarum: tamen illi opponitur communis sententia Theologorum. Quare arbitror concludendum Summum Pontificem vendere non posse titulum cujuslibet Beneficii Ecclesiastici absque vitio simoniæ: quæ tamen omnia, determinationi Sanctæ Matris Ecclesiæ humiliter subjicio.

Quoad tertium articulum Abbas *in c. extirpandæ, §. Qui* 137
verò n. 55. & 98. de præbend. concludit in Hospitalibus & aliis beneficiis, quorum executio concernit temporalia tantùm Papam non committere Simoniam recipiendo quid temporale. *Quia*, inquit, *hoc non est vendere donum Dei, sed dicitur prohibitum ab Ecclesia.* Et in hoc putat posse procedere similitudinem legis *Juliæ de ambitu*, quæ locum non habet in Romana Curia. Et hoc ideò, quia ipse Princeps hoc prohibuit. Secùs autem si prohibuisset Deus. Subdit tamen utroque casu Papam debere abstinere & malè facere si non abstinet. Licèt hoc ultimo casu non dicatur Simoniam propriè committere: nam Papa non potest facere id per quod denigratur, seu decoloratur status Ecclesiæ, *cap. Et si illa, 1. q. 7.* facit quod notatur *in c. Et si Christus de jurejuran.* De hoc in Specul. *in tit. de legat. §. Nunc breviter*, ubi ponit casus in quibus Papæ prohibitum est dispensare, & inter cæteros prohibitos connumerat supra dictum. Sequitur Redoan. *de Simonia, part. 1. cap. 22. num. 6.*

138 Ergò verò in hoc articulo sic arbitror distinguendum. Aut Hospitalia conferuntur in titulum perpetui beneficii juxta terminos Clemen. *Quia contigit, §. Ut autem de Relig. domib.* Aut conceduntur in administrationem. Primo casu arbitror vendere titulum Hospitalis esse prohibitum, quia Simoniacum. Patet quia hujusmodi Hospitalia in titulum collata, eò quod in eorum fundatione ita cautum sit ut per electionem de illorum Rectoribus provideatur, verè & propriè sunt beneficia Ecclesiastica, nec conferri possunt nisi Clericis, *ut est expressum in dicto paragrapho. Ut autem*, habentque jura spiritualia, ut in Clemente *Per litteras; de præbend.* & consequenter cùm habeant officium Clericale annexum, non possunt esse materia venalitatis ut abundè probatum est supra, *n. 96.* & in hoc puto supplendam distinctionem Abbatis, quæ prætermisit Clericatum, prout eam supplet Cajetanus secundum ea, quæ dicta sunt
139 suprà *num. 99.* In secundo autem casu existimo veram esse Abbatis doctrinam, ita ut recipere pecuniam pro hujusmodi administrationibus & officiis temporalibus non sit ex se Simoniacum. Idque sive administrationes hujusmodi sint temporales instar tutorum & Curatorum, *ut d. §. Ut autem vers. Illi etiam*, vel Præsidentium Civitati Romanæ, *ut in cap. Fundamenta de elect. lib. 6.* Aut Præsidentium aliis Civitatibus, vel Universitatibus, de quibus per Host. & Joan. Andr. *in c. fin. de judic.* sive sint perpetuæ nam hodie, sicut olim, instituuntur Rectores perpetuò in locis talibus, ut glossa *in d. §. Ut autem in ver Committitur.* Et est ratio quia hujusmodi administrationes & officia possunt committi etiam laicis ut probatur in eodem, *§. Ut autem*, nam posteaquam textus prohibuit Hospitalia conferri Clericis ad titulum beneficii, immediatè subdit, *sed eorum gubernatio viris providis & idoneis & bonæ testimonii committatur* Undè nec personæ, nec administrationes hujusmodi sunt per se sacræ. Neque Ecclesia eas facit sacras & ideò talia vendere non est Jure Divino, aut naturali prohibitum, sed tanquàm ex Constitutione Ecclesiæ. Et ita in effectu posit Hugonem tenet glossa, *in cap. Salvator, in ver. Iudicem, 1. q. 3.* Præpos. *in c. Latorem, num. 30. vers. Alioquin sequeretur, 1. quæst. 1.* & dixi suprà *in 1. quæst. n. 21.*

140 Quartò. Quæro, utrum annatæ in Romana Curia licitè exigantur & sine labe Simoniæ.

Ex eo quod in præcedentibus quæstionibus firmatum sit accipere pecuniam pro collatione beneficii Ecclesiastici esse prohibitum quia simoniacum, adeò ut hoc vitium nec supremæ Sedis purget autoritas; existimare quispiam poterit annatas in Curia Romana exigi non posse à provisis absque Simoniaca pravitate. Sed profectò longe diversa est causa annatarum; quoniam illarum exactio nullatenùs fit pro ipsa collatione, seu provisione, sed pro fructibus primi anni beneficiorum vacantium, qui pro dimidia spectant ad Sedem Apostolicam ex justissimo titulo reservationis, quam Romani Pontifices pro tanti officii, laboris & dignitatis sustentatione sibi fecerunt à tempore, cujus initii non extat memoria. Idque non tam lege positiva Ecclesiæ, quàm jure divino & naturali. Undè solutioni annatæ, quam exigit Camera Apostolica non pro ullo jure spirituali, aut spiritualibus annexo, sed pro fructibus mere temporalibus ad se legitimè pertinentibus, nefas est ullam simoniæ, aut turpis lucri notam ingerere, ut scripsi latissimè *in cap. 1. infrà, Ne Præl. vic. suas, à num. 6. usque ad num. 98.* ubi de annatarum origine, natura & justitia copiosè disserui adversus aliquot Scriptores tam hæreticos, quàm Catholicos, qui in illas invehunt, ubi etiam respondi ad decretum Concilii Basilen. *sess. 21.* & ad pragmaticam sanctionem *in tit. De annatis* cum sua temeraria & sacrilega glossa *in ver. Annatarum* ibi videas.

Quintò & ultimò quæro juxta ordinem initio propositum, an dantes pecuniam Papæ pro collatione beneficii sint simo-
141 niaci.

Et quidem in illis casibus, in quibus etiam Papa potest involui crimine simoniæ secundum ea quæ dicta sunt *in 3. quæst. num. 53* extra dubium est eodem vitio involui solventes pecuniam pro beneficii collatione. In aliis verò, in quibus Papa simoniam non committit, eò quòd sint simoniaca quia prohibita, Abb. *in prælleg. cap. Extirpandæ, §. Qui verò num. 57. de præben.* post specul. *in tit. de legat. §. Nunc breviter*, putat nihilominus eum, qui dedit pecuniam Papæ, non esse ratum quoad Deum & ligari Constitutione Papali contra simoniacos promulgata, licèt ipse Papa
142 sua Constitutione non ligetur. Nec mirum esse ut unus ligetur, & alter non; quia hoc contingit propter diversas personarum qualitates, nam Papa ide reò non ligatur, quia nemo potest ligari à seipso, cum nec seipsum possit absolvere, *ut in cap. final. de Pœnitent. & remiss.* Discretio enim personarum esse debet inter agentem & patientem, cùm sint correlativa, quæ in eodem subjecto esse non possunt, *ut in c. fin de institut. in c. Debitum, de bigam. & in cap. Per vestras de jurejur.* At subdito nihil obstat quominus
143 ligetur, cùm constitutio prohibens remineat firma, nec fuerit sublata per habentem potestatem illa vice dispensandi. Sic etiam videmus multoties in facto inseparabili unum peccare & puniri, & alium non, *ut in cap. in lectum 34. quæst. 1.* Exemplum ponit Joan. Andr. *in reg. Cui licet*,
144 *in Mercur lio 6.* ubi format quæstionem in his terminis, videlicet, statuto Episcopi cavetur ut ludentes ad hazardum sint ipso jure excommunicati. Ludit Episcopus statuti Conditor cum Titio, quæritur an uterque excommunicationem inciderit. Et posit multa determinat Episcopum non incidisse, sed titium duntaxat, quia Episcopus sua Constitutione adstringi non potuit. Ita ergò in proposito, tametsi Papa, qui ex pacto pecuniam recipit, simoniam non committit in his, quæ sunt prohibita de jure positivo tantùm; nihilominus pecuniam dantes à simoniæ labe non sunt immunes.

Sed certè Abbas videtur falli, quia Papa dum facit actum prohibitum, super quo potestatem habet dispensandi
145 cum inhabili, intelligitur tacitè dispensare, *l. Idem Vulcianus, ff. de excusf. tutor l. Quidam consulebat, ff. de re jud. l. Imperialis, vers. Sed si talis, Cod. de nupt.* Oldrad. *cons. 31. numer. 3. 4.* & ad hoc accedit Calder. *cons. 31. numer. 3. vers. Item quæritur, altas 8. de rescript.* Bald. *cons. 446. Recolo me consultisse num. 7. vers. Præterea quando Princeps lib. 5.* Innocent. & communiter DD. *in c. Diversis fallacis, in prò de Cleric. conjug.* Et hanc esse magis communem opinionem testatur Natta *cons. 402. n. 9.*

Non ergò procedit quod dicit Abbas dantem pecuniam Papæ pro collatione beneficii Simoniam committere, licèt
146 Papa illam non committat, eo quòd Constitutio prohibitiva non sit suspensa. Imò enim Papa gerendum actum, satis censetur illam suspendisse, & cum contrahente secum dispensasse, cùm hæc sit natura correlativorum, ut concesso uno censeatur conceissum & aliud, *l. fin. C. de indict. viduit. tollen.* Gemin. *in c. Eos, de tempor. ordin. lib. 6.* Felin in terminis *in c. 1. num. 2. vers. In quantum Abbas, de Simonia.* Undè quemadmodum Constitutio non astringit Papam illius conditorem, ita nec contrahentem cum ipso. Nec urget simile de Episcopo; quia inferior à Papa faciendo actum contrarium non censetur tacitè dispensare sicut Papa,
147 ut notat Innoc. *in de c. Diversis, & in c. Venient*, & ibi etiam Doctores, *de fil. Presbiter.* Undè merito Abbatis discrimen inter Papam, & Subditum refellit Præpositus *in c. Latoren, num. 2. ver. Mihi videtur quòd Panormitanus fallatur, 1. quæst. 1.* & Felin. *loc. cit.*